

universitātes AVĪZE

Otrdiena,
20. marts,
2001. gads

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

№ 14

JAUNUMI

Dānijas eksperta vizīte Latvijā

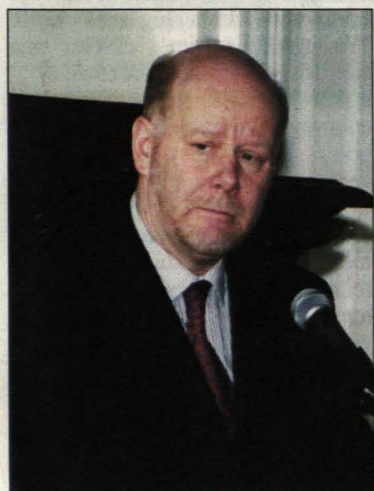

No kreisās: J. Bangs, A. Virtmanis un J. Slaidiņš

Starptautiska mūžizglītības un e-studiju novērtēšanas projekta ietvaros 2001. gada 6. un 7. martā Latvijā viesojās Dānijas eksperts, Orhūsas universitātes Informācijas un mediju zinātnes departamenta profesors Joergens Bangs. Profesora Banga vizītes mērķis - novērtēt Phare programmas "Starpvalstu sadarbība tālmācībā" ietvaros paveikto (ši programma beidzās 1999. gadā) un tālmācības tālāko attīstību Latvijā. Novērtēšana tiek veikta visās Phare valstīs, un to pasūtījis Eiropas Izglītības fonds (European Training Foundation). Projekta realizācijā iesaistīti vairāku valstu eksperti. No Latvijas puses šo projektu koordinē Latvijas Nacionālā tālmācības kontaktpunkta vadītājs, Rīgas Tehniskās universitātes Elektronikas un telekomunikāciju fakultātes dekāns Ilmārs Slaidiņš.

2. lpp. ▶

Somijas pārstāvji LU

Profesors E. Antola

6. martā Latvijas Universitātē viesojās Turku universitātes Monē katedras vadītājs profesors Esko Antola un somu delegācija. Vizīti organizēja Latvijas Universitāte, Eirofakultāte un Somijas Republikas vēstniecība Latvijā.

Pasākuma ietvaros notika tikšanās ar Eirofakultātes programmas koordinatori Hansu Vildbergu (*Hans Wildberg*), Vitu Kingu (*Vita King*) un Dauni Auera (*Dawnis Auers*), piedalījās arī Eirofakultātes direktors Arilds Saeters (*Arild Saether*) un Eirofakultātes Rīgas centra vadītāja Biruta Sloka. Tika spriests par sadarbību studiju programmu pilnveidošanā, piedalīšanos pētījumu projektos un studentu iesaistīšanu pētījumos, pārrunātas iespējas ieslēgties Ziemeļvalstu zinātnieku sadarbības tīklā NorFā.

LU prorektors profesors Juris Krūmiņš LU Senāta zālē vadīja sanākumi par dažādu Universitātē piedāvāto studiju programmu saistībā ar iestāšanos Eiropas Savienībā pilnveidošanu.

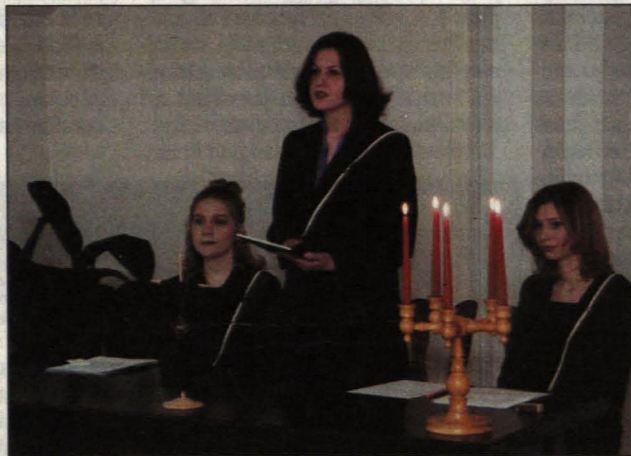
Pēcpusdienā LU Mazajā aulā profesors Esko Antola nolasīja lekciju "Mazās valstis un ES nākotne" (angļu val.), kurai sekoja diskusija "Mazās valstis un ES nākotne", "Eiropas Savienība pēc Nicas: nākamais solis", "Kopīgā drošības un aizsardzības politika pēc Nicas". Diskusijās piedalījās prof. Esko Antola, LU, kā arī citu augstāko mācību iestāžu akadēmiskais personāls un studenti, pārstāvji no organizācijām, kas iesaistījušas Eiropas Integrācijas projektā, kā arī kopīgajā drošības un aizsardzības politikā.

Vizītes noslēgumā notika pieņemšana pie Somijas vēstnieces Kirsti Eskelinenas.

SVEICAM

Akadēmiskajai studenšu vienībai "Latviete" - 76

Atkal viens gads ir pagājis akadēmiskās studenšu vienības "Latviete" dzīvē, un 10. martā mēs svinējām jau 76. gadatūkstus. Tā ir milzīga atbildība - nest tālāk tos centienus, mēģināt sasniegt tos mērķus, ko pirms 76 gadiem, dibinot šo organizāciju, izvirzīja latviešu studentes. Mēs esam tradīciju turpinātājas, taču tajā pašā laikā mums jābūt jauna radītājam, jo, tikai mainoties uz augšu, pilnveidojot sevi, uzstādot aizvien jaunus mērķus un sasniežot tos, ir iespējams padarīt vienību par mūsdienu Latvijā dzīvotspējīgu organizāciju.

No kreisās: Sanita Behmane-Baibakova, Jolanta Pļaviņa un Ieva Oša

Vienības nosaukums ir "Latviete", un tajā ir ietverta mūsu būtība. Esam latvietes, un mūsu uzdevums ir sevī šo latvietību kopt. Prof. P. Jurevičs ir teicis: "Mūsu latvietības uzturēšana un tās nenodošana, pie kā ikviens īsts latvietis turas jau instinkti, var likt mums ne tikai saglabāt mūsu garīgo esmi, bet vēl bezgalīgi kāpināt un padziļināt to. Mūsu kā tautas liktenis tādā lielā mērā būs atkarīgs no mūsu vispārīgās spējas uz garīgo dzīvi, no tā, cik esam to iemīļējuši." Viens no mūsu mērķiem ir apvienot latviskās tradīcijas, latvisko dzīves ziņu ar akadēmisko dzīvi un pierādīt, ka latviešu sievietes ir izglītojas, savu tautu mīlošas un stipras.

Pagājušajā gadā mums aizsākās ļoti jauka sadarbība ar J. Akuratera muzeju. Gada laikā esam tur viesojušās vairākkārt, rīkojušās dažādus pasākumus, un nu mūsu vidū ir arī mūsu godabiedre muzeja direktore Ruta Cimdiņa, kas organizācijas dzīvē ienākusi ar J. Akuratera mīlestības gaišumu.

Aizvadītajā gadā pie mums viesojušies literāti, vēsturnieki, esam rīkojušas gan viesu vakarus, literāros vakarus, gan referējušas pašas. Kā katru gadu, esam svinējušas tradicionālos latviešu svētkus, satikušās Sirmajās stundās un Jauniešu sagaitās, kļuvušas ziņošākas un ieguvušas jaunas draudzenes.

Daudz prieka mums ir sagādājuši pasākumi ar citām akadēmiskajām organizācijām. Bieži esam viesojušās pie studentu biedrības "Fr. Rusticana", kā arī pie akadēmiskās vienības "Austrums", konkordijas "Valdemārija". Mūsu draugu loks nav plašs, taču tās ir organizācijas, ar kurām kopā esam pārdzīvojušas tik daudz jauku brīžus.

Pēdējā laikā aizvien plašāka kļūst sadarbība ar studenšu korporācijām. Tas paver lielākas iespējas iekļauties akadēmisko organizāciju dzīvē. Ar studenšu korporāciju "Līga" mums ir izveidojusies skaista tradīcija - kopīgs literārais vakars par kādu no virzieniem mākslā. Šogad mums pievienojās arī studenšu korporācija "Spidola", un vakara tēma bija "Romantisms literatūrā, mūzikā un glezniecībā". Ceram, ka šie literārie vakari kļūs aizvien plašāki un mums pievienosies arī citas studenšu organizācijas.

Mēs esam nosvinējušas savus kārtējos gadatūkstus, esam saņēmušas draugu apsveikumus un laba vēlējumus, un šie labie vārdi mūs pavadīs visu nākošo gadu. Vēlreiz pateicamies visiem apsveicējiem, kas atcerējās mūs mūsu svētkos.

Akadēmiskās studenšu vienības "Latviete" vārdā - vienības vecākā JOLANTA PĻAVIŅA

ŠAJĀ NUMURĀ:

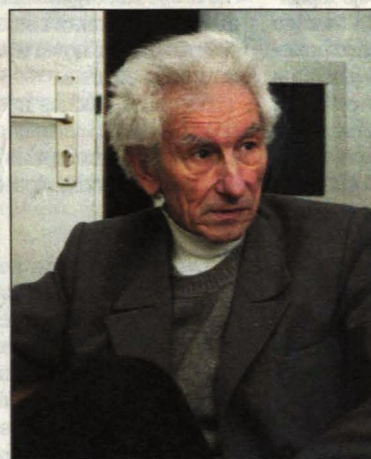
Pētījums par svešvalodu prasmi augstskolā -3.lpp.

Jaunums - mūzikas nodaļa LU -4.lpp.

Dzīvosim veselīgi -5.lpp.

TIKŠANĀS

Tautas dzejnieks Imants Ziedonis - LU

2001. gada 12. martā Latvijas Universitātes Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātē notika tikšanās ar Tautas dzejnieku Imantu Ziedoni. Sauss fakta konstatējums tiem, kas nepiedalījās. Taču klātesošajiem šajā pasākumā tas bija vesels piedzīvojums, pilnīgs vakars, kas uz ilgu laiku iespaidosies atmiņā.

Ir pagājuši vairāki gadi

kopš Imanta Ziedoņa pirmās publikācijas, taču vēl aizvien šis savdabīgais dzejnieks ir mūsu uzmanības lokā. Mākslinieks rada savu darbu, nodod to sabiedrībai, un šis darbs turpina savu patstāvīgo dzīvi. Ar to sākas "tēla biogrāfija". Tā var būt bezgala ilgstoša un sarežģīta. Katra jauna paaudze un laikmets daiļdarbu uz tver atšķirīgi, asociējot to ar sava laika dzīves uztveri, mākslas izpratni utt. Nemainoties saturiski, daiļdarbs katrā jaunā vēstures posmā var izsaukt (un izsauc) jaunus pārdzīvojumus, jaunas uztveres nianšes, jaunas asociācijas. Tomēr pats vērtīgākais, ko cilvēks var piedzīvot savā "lasītāja mūžā", ir - tikties personīgi ar dzejnieku, rakstnieku, dzirdēt darbu priekšlasījumus tieši viņa izpildījumā.

Mūsu priekšā nostājas dzejnieks. Spēcīga personība. Ass. Atskabargains. Tiešs. Patiess. Dzirktstošs. Meklētājs. Viņš ir kaut kas no Dullā Daukas un Sprīdīša. Viņš rosina būt pašam. Redzēt lietas un cilvēkus savādāk. Liekas, viņš spēj paredzēt nākotnē gaidāmo. Bet ko viņam tas maksā? Cik daudz sirdsspēka viņš ielīcis katrā runātā un rakstītā vārdā, kas zina...

Kas esi tu? Tu esi - pats.

Kas ir tavs darbs? - Tās ir tas pats.

It kā vienkārši un saprotami. Bet tomēr - kāds ir Ziedonis, kāds viņa darbs - vai mēs tos spējam (un vai drīkstam?) vienādot ar zīmi "tas ir tas pats"? Laikam jau drīkstam, jo Ziedonis pats to vēlas:

Man netic.

Bet tam, ko sauc par lirisko varoni, tam tic.

Ļoti apvainojoši.

Zālē skan dzeja. Imants Ziedonis lasa savu dzeju. Nē. Pat ne tā. Autora lasīta, dzeja notiek. Tā uzrunā katru. Un katrs dzird tikai to, kas tieši šajā brīdī nepieciešams viņam. Notiek krājums "Viegli". Ar šo krājumu sāk iezīmēties Ziedoņa daiļrades posms, kuru var saukt par ceļu uz Dievu, visuma harmonijas meklēšanu, mēģinājumu harmonizēt sevi, attiecības ar līdzcilvēkiem. "Viegli" ir Ziedoņa pirmā reliģiskas lirikas grāmata, kurā autors ir tik atbrūņojusi atklāts, ka var rasties mānīgs iespaids: beidzot

5. lpp. ▶

JAUNUMI

Dānijas eksperta vizīte Latvijā

◀ 1. lpp.

Pirmajā vizītes dienā profesors Bangs apmeklēja četrus studiju centrus. Latvijas Universitātes Tālmācības centrā (direktore asoc. prof. Ilze Ivanova) viņš iepazīs ar tā piedāvātajiem kursiem, studiju organizāciju un tehnisko nodrošinājumu. Šis centrs izveidots ar Phare programmas atbalstu un koordinē tālmācības kursu un studiju programmu attīstību Universitātē.

Republikas Rehabilitācijas centrā Dubultos tika nodemonstrētas tālmācības iespējas invalīdiem. Centra direktore Regīna Simsons pastāstīja par dažādiem starptautiskiem projektiem, kuri dod iespēju centra darbiniekiem apgūt jaunākās pedagogijas metodes un tehnoloģijas darbam ar invalīdiem. Pašlaik centrs tālmācības formā piedāvā divas profesionālās izglītības programmas invalīdiem un citiem interesentiem. Iesniegts projekts e-Latvijas programmai par jaunu tālmācības programmu izstrādi un teledarba iespēju nodrošināšanu invalīdiem.

RTU Tālmācības studiju centrā tā direktors Atis Kapenieks demonstrēja multimediju tālmācības kursu, kuri izstrādāti Phare programmas ietvaros un dažādos citos starptautiskos, kā arī vietēja mēroga projektos. Tālmācības realizācijai, jaunu kursu izstrādei un projektu vadīšanai centrā plaši izmanto pašu izstrādātus virtuālos studiju un sadarbības forumus. RTU Tālmācības centrs arī koordinē Latvijas Virtuālās Universitātes iniciatīvu, kas projekta formā iesniegta arī e-Latvijas programmai.

Biznesa augstskolā "Turība" ārzemju ekspertam bija iespēja iepazīties ar pirmo un pagaidām vienīgo Latvijā pilnu tālmācības studiju profesionālo programmu uzņēmējdarbības vadībā, kas tiek realizēta e-studiju formā. Profesors Bangs izteica atzinību augstskolas mācībspēkiem un interesējās par divu gadu laikā gūto pieredzi tālmācības programmas realizācijā.

Otrajā vizītes dienā profesors Bangs tikās ar RTU rektoru profesoru Ivaru Knētu, apmeklēja Hāgenas Tālmācības universitātes Reģionālo studiju centru un IZM notika diskusija ar Latvijas ekspertiem par:

- tālmācības un mūžizglītības finansāliem un tehniskiem aspektiem;
- e-studijām pamatzglītības un vidējās izglītības līmenī (attīstības politika, investīcijas šajā jomā, skolotāju izglītošana, jau realizēto pasākumu analīze);
- inovatīvām mācīšanas un mācību metodēm gan izglītības, gan uzņēmējdarbības sfērā;
- Leonardo un Socrates programmu ietvaros realizētiem tālmācības un mūžizglītības projektiem.

Daži svarīgi termini

Mūžizglītība tiek uzskatīta par ES valstu politikas stūrakmeni cilvēkresursu attīstības jomā. Informācijas sabiedrībā cilvēku zināšanām un prasmiem ir izšķiroša nozīme augsta līmeņa izglītības sasniegšanai. Tehnoloģijas strauji mainās, tāpēc zināšanas nepārtraukti jāpapildina, mācoties visa mūža garumā. Nesen pieņemtais Memorānds par mūžizglītību. ES valstu vadošo politiķu sanāksmēs Lisabonā un Nicā sevišķi uzsvērti mūžizglītības attīstības nozīmīgums. Savukārt kā viens no efektīvākajiem līdzekļiem mūžizglītības realizācijai tiek atzīta tālmācība e-studiju formā. Tas atspoguļots jau ES iniciatīvā e-Eiropa, kas nāca klajā pagājušā gada maijā.

Tālmācība atzīta par efektīvu līdzekli izglītības un darbaspēka pārkvalificēšanas problēmu risināšanā (Eiropas Kopienas Memorānds 1991. gadā). Daudzās ES programmas tāl-

mācība ir atzīta prioritāte (LEONARDO, SOCRATES u. c.).

Saskaņā ar Latvijas Izglītības likumu "tālmācība ir izglītības ieguves neklāties formas paveids, kuru raksturo īpaši strukturēti mācību materiāli, individuāls mācīšanās temps, īpaši organizēts izglītības sasniegumu novērtējums, kā arī dažādu tehnisko un elektronisko saziņas līdzekļu izmantošana".

Tālmācība plašā nozīmē jeb brīvās studijas (*open flexible and distance learning*) ir jebkura izglītošana, kurā studējošajam atvēlēta liela rīcības brīvība, bet pakalpojuma sniedzējs visādi atbalsta un sekmē šo procesu. Tai pieskaitāma gan tradicionālā neklāties izglītība, gan interaktīvi CD-ROM, gan dažādi klāties kursi, ja tajos ir būtisks elastības un pašmācības elements un studiju atbalsts ir neatņemama studiju procesa sastāvdaļa.

Jau 1996. gadā pasaulē bija 10 tālmācības mega-universitātes ar vairāk nekā 100 000 studentu katrā. Slavenākā no tām – Lielbritānijas Atklātā universitāte (226 000 studentu 1996. gadā), guvusi atzinību visā pasaulē ar tālmācības kursu augsto kvalitāti un efektivitāti.

E-studijas ir tālmācības studijas, izmantojot elektroniskās tehnoloģijas – telekomunikāciju un datoru tīklus (tai skaitā internetu), radio un TV aparātus, audio/video ierakstus, interaktīvo TV un multimediju CD-ROM. Informācijas un telekomunikāciju tehnoloģijas, audio un video tehnika var nodrošināt jaunas, agrāk nebijušas studiju iespējas. Šaurāk ar e-studijām saprot tiešsaistes (*on-line*) studijas datortīklā. Ļoti būtiska e-studiju pazīme ir speciāli organizēta virtuāla studiju vide, interaktīvi studiju materiāli pašmācībai, pašnovērtējuma iespējas un studiju atbalsts.

Virtuālās studijas ir studijas kādā speciāli veidotā virtuālā vidē. Līdzīgi kā, spēlējot datorspēles, cilvēks nokļūst virtuālā vidē, tāpat arī var mācīties.

Dažādu jēdzienu kopsakarības

Mūžizglītība ir plašākais no apskatītajiem jēdzieniem un ietver sevī arī tālmācību kā vienu no nozīmīgākajām realizācijas formām, taču mūžizglītību var realizēt arī tradicionālā klāties kursu veidā. Tālmācība sevī ietver e-studijas, bet var tikt realizēta arī brīvo studiju veidā, tai skaitā neklāties formā izmantojot tikai drukātus studiju materiālus un pasta sakarus. E-studijas savukārt ir plašāks jēdziens nekā tiešsaistes (*on-line*) studijas datortīklā, jo var tikt papildinātas arī ar citām elektroniskām tehnoloģijām un nodarbību veidiem pēc vajadzības (CD-ROM, audiokonference, laboratorijas darbi, klāties eksāmens u.c.). Gan e-studijas, gan tiešsaistes studijas balstās uz tālmācības metodiskajiem principiem.

Daži nesenās vēstures fakti

Tālmācības Phare programma
No 1995. gada 20. augusta līdz 1999. gada 30. septembrim bija spēkā kontrakts ar Eiropas Komisiju par tālmācības attīstīšanu Latvijā. Tas tika realizēts Phare programmas "Starpvalstu sadarbība tālmācībā" (Multi Country Programme for Distance Education) ietvaros. Projektu atbalstīja arī Latvijas Izglītības un Zinātnes ministrija un Tālmācības Konsultatīvā padome.

Projekta uzdevumi bija šādi:

- Izveidot Latvijas Tālmācības Kontaktpunktu un Latvijas Tālmācības centru,
- Veikt tālmācības propagandu un speciālistu apmācību,
- Izveidot un nostiprināt tālmācības studiju centru tīklu,
- Izstrādāt un izmēģināt tālmācības kursus,

- Veidot starptautiskus kontaktus.

Latvijas Virtuālā Universitāte

Phare programmas nobeiguma posmā tika izstrādāta tālmācības turpmākās attīstības stratēģiskā programma. Ar nosaukumu Latvijas Virtuālā Universitāte tā tika iesniegta Izglītības un zinātnes ministrijā jau 1999. gada beigās. Programma tika radīta, lai, balstoties uz izveidoto infrastruktūru, nodrošinātu efektīvu tālmācības sistēmas turpmāko attīstību.

Programmas ideja balstīta uz moderno pedagogijas metodiku, informācijas un telekomunikāciju tehnoloģiju, kā arī Latvijas augstskolu sadarbību. Virtuālās universitātes projekts ļautu Latvijas augstskolām sadarboties savā starpā, efektīvi izmantojot resursus, un straujāk sasniegt starptautiskos standartus, tajā pašā laikā nezaudējot autonomo pašapziņu, ieguldot resursus starptautiskas kvalitātes tālākizglītības un tālmācības kursu attīstīšanā un kopējā nodrošināšanā.

Programmas realizācijai nepieciešamais finansējums iegūstams tiešu investīciju veidā, kā arī no IZM un citu ministriju, augstskolu, ieinteresēto organizāciju, iestāžu un apvienību līdzekļiem. Citu ministriju, organizāciju un investīciju programmu ieguldījums tiek gaidīts galvenokārt tālmācības infrastruktūras attīstībai un tālmācības kursu izstrādei. Par nozīmīgu finansējuma avotu jāuzskata arī piedalīšanās ES programmās.

SVEICAM

Profesoram Z. Čerfasam - 90

Berševā (Izraēla) nule (21. februārī) uz 90 mūža gadiem atskatījās internists profesors ZELIKS ČERFASS, bet viņa jubilejas sariņojums Rīgā noris 2. martā P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā, piedaloties kolēģiem no internistu un medicīnas vēsturnieku asociācijām. Šajā pasākumā tika nolāsīts arī no tālienes atsūtītais profesora vēstījums.

Profesors Z. Čerfass ir Latvijas Universitātes audzēknis, Medicīnas fakultātes 1935. gada absolvents. Visā savā turpmākajā dzīvē ar dziļu pateicību viņš atminējis Alma mater sniegto ceļamaizi.

Arsta darba gaitas viņš sāka Bikur Holim slimnīcā un pēc kara izraisītā pārtraukuma tās turpat (jau sauktā par Rīgas pilsētas 3. slimnīcu) turpināja. No 1952. gada bija Rīgas Medicīnas institūta docētājs, 1973. gadā aizstāvēja medicīnas zinātņu doktora disertāciju un 1979. gadā kļuva par profesoru. Vairāk nekā trīsdesmit gadu viņš bija arī Latvijas Terapeitu zinātniskās biedrības sekretārs.

Līdztekus jauno ārstu audzināšanas darbam Z. Čerfass veica pētījumus par vaskulītu, kolagenozēm, mezglaino periarterītu u. c. internās medicīnas jautājumiem. Bija ļoti ziņošs un iecienīts praktizējošais ārsts, par ko 1963. gadā saņēma oficiālu padomju varas atzinību – LPSR Nopelniem bagātā ārsta nosaukumu. Viņš publicējis grāmatas "Neatliekamā terapija" (1962) un "Pie slimnieka gultas" (1990; pēdējā arī krievu val.).

Pēc pārcelšanās uz dzīvi Izraēlā 1989. gadā profesors uztur dzīvu saikni ar Latviju, regulāri publicējot vietējos ārstu žurnālos saturīgus un ļoti vajadzīgus rakstus par ārsta ētikas un deontoloģijas jautājumiem, kuru izlase "No ārsta vērojumiem un pārdomām" (krievu val.) publicēta Berševā 1997. gadā. Medicīnas vēstures jomā viņš sekmējis ebreju kolē-

AKADĒMISKĀS VIENĪBAS

Latvietes, kas meklē latviskumu

Tikšanās reizēs ar viņām vienmēr ir interesanti, jo viņas ir ļoti dažādas. Akadēmiskajā studentu vienībā "Latviete", kas nule atzīmēja 76. gadavētkus, ir ārstes, filologes, ekonomes, ķيميķes, aktrises... Nesen par godabiedri uzņemta arī J. Akuratera muzeja vadītāja Ruta Cimdiņa.

Latviskums ir sevis apzināšanās citu vidū. Gadasvētkos, kas notika Rakstnieku savienības jaunajās telpās Kuršu ielā, "Latvietes" draudzenes un viesus uzrunāja vecākā Jolanta Pļaviņa un viņas vietniece Ieva Oša. Rakstvede saviete Sanita Behmane-Baibakova iepazīstināja ar "Ieskatu latviešu tautastērpa vēsturē". Stāstījumā un attēlos varējām iztēloties senos Latvijas novadu iedzīvotājus līdz XII gadsimtam, viņu gērbšanās stilu un daudzveidīgās rotas. Par pamatu ņemti, protams, ar-

heoloģiskie kapu vietu izrakumi.

Mūs visus iepriecināja arī Mūzikas akadēmijas studentes Arnītas Eglītes dziedājums. Kā allaž ar ziediem, sirsnīgiem un asprātīgiem vēlējumiem latvietes sveica akadēmisko vienību, konkordiju un korporāciju pārstāvjus.

Saviesīgajā daļā skanēja dziesmas, turpinājās iepazīšanās un atkalredzēšanās sarunas.

Jauki pavadīts laiks gaišā un patīkamā atmosfērā – tas ir daudz un nozīmīgi.

P. S. Ja kādu studenti interesē iepazīties ar akadēmiskajā vienībā, tad jāsazvana Jolanta – tālr. 7376414 vai Gundega – tālr. 9481551.

Pie latvietēm viesojusies
ILZE BRINKMANE

Alksni, C. Amsleru, V. Kreceru, J. Rubertu, J. Kassirski u. c.

Es centos mācīties no visiem saviem kolēģiem un sevišķi no lielās dzīves grāmatas – no saviem slimniekiem.

62 gadu laikā mani dzīvē pavadīja, iedvesmoja un apgāroja mana neaizmirstamā, brīnišķīgā nelaiķe sieva – LVU docente Lija Čerfase.

Darba praksē mana devīze bija Maimonida ārsta lūgšanas vārdi: "Visaugstākais Dievs, cilvēku viņa ciešanās parādi man, tikai cilvēku!"

Es vienmēr atcerējos, ka ārstam ir dota vislielākā privilēģija pasaulē – atgriezt slimniekam veselību un tādā veidā aplaimot viņu un visus viņa tuvakos.

Pagājušā gadsimta otrajā pusē medicīnā iestājās lūzums. Tehnika un tehnicisms attīstās nepieredzētā tempā un pilnīgi apzīlina ārstu. No vienas puses, šis triumfs atklāj ārstiem labākas iespējas slimnieku ārstēšanai, bet, no otras puses, paradoksālā veidā tehnika un tehnicisms attālina un izdzēš slimnieku no ārsta prāta un sirds, devalvē ārsta klīnisko domāšanu, pārvērš slimnieku no subjekta objektā!

Ķirurgija paceļas nepieredzētos augstumos, bet dziedāšana, ārstēšana, kur ārsta tuvums sirgstošam cilvēkam ir conditio sine qua non, paliek novārtā!

Un tomēr dzīves nogalē es ticu medicīnas Renesansei. Es ticu, ka īstie ārsti vēl augsti pacels slimnieku mīlestības un dziedāšanas karogu un no jauna uzdāvinās cilvēcei medicīnu kā visu pārējo zinātņu karalieni.

Amici cari! Vivate creucate, floreate!

Cum profunda amicitia et profundo amore.

Z. ČERFASS,
Berševa, 2001. gada martā

AKTUALITĀTE

Jāpārdomā svešvalodu mācīšana augstskolā

Studiju programmu direktoru seminārā 7. februārī tika analizēti aptaujas "Par svešvalodu mācīšanas prioritātēm vispārējā izglītībā un iegūto zināšanu atbilstību augstskolas prasībām" rezultāti.

Mūsu laikrakstā pārdomās par šo aptauju dalās LU Filozofijas un socioloģijas institūta pētniece, socioloģe ILZE TRAPENCIERE.

Pētījums sastāv no četrām daļām. To veica institūta pētnieču grupa – Ilze Koroļova, Ritma Rungule un Ilze Trapenciere.

Pētījuma mērķis bija noskaidrot, kāds ir Latvijas augstskolu studentu zināšanu līmenis svešvalodās: vai tas ir pietiekošs, lai studiju laikā students būtu spējīgs lasīt mācību literatūru svešvalodās.

Pētījuma pirmā daļa ietvēra statistikas analīzi par svešvalodu mācīšanu vidusskolās. Tas bija kā kvantitatīvais raksturojums – kuras svešvalodas vidusskolā mācās vairāk, kuras – mazāk, vai pieaug svešvalodu mācīšanas apjoms Latvijas skolās, kurās svešvalodās, kurās klašu grupās utt.

Otrajā pētījuma daļā bija augstskolu (Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes, Daugavpils Pedagoģiskās universitātes, Latvijas Lauksaimniecības universitātes, Rīgas P. Stradiņa universitātes) studentu aptauja (tajā tika iekļauti studenti, kuri nestudē svešvalodas), kopā vairāk nekā 700 respondentu. Tika aptaujāti bakalaura programmu 2. kursa studenti. Trešajā pētījuma daļā bija mācībspēku aptauja (ne svešvalodu, bet citu specialitāšu).

Tālāk – 4. daļā – sekoja dažādu Latvijas un ES valstu normatīvo dokumentu analīze par svešvalodu mācīšanu.

Ar studentu aptaujas un mācībspēku aptaujas rezultātiem iepazīstināsim tuvāk.

Valda uzskats, ka studenti labi zina svešvalodas

Vidējā atzīme, vidusskolu beidzot, dažādās svešvalodās ir atšķirīga. Visaugstākā vidējā atzīme ir franču valodā – 7.85, tālāk seko vērtējums krievu valodā – 7.5, tad vācu valodā – 7.28; savukārt vidējā atzīme angļu valodā ir 7.22.

Interesanti bija tas, ka atšķirās studentu pašnovērtējums savām zinā-

nām un tā vidējā atzīme, ko viņi ir saņēmuši, absolvējot vidusskolu. Svešvalodu zināšanu pašvērtējums sastāvēja no vairākām daļām – gramatikas zināšanām, sarunvalodas prasmes, tulkošanas, diskutēšanas utt. Ja, piemēram, studentiem vidējā atzīme, vidusskolu beidzot, bija "7", tad viņi paši savas zināšanas bija vērtējuši vismaz par balli zemāk. Vislielākā atšķirība ir starp eksāmena atzīmi, skolu beidzot, un pašvērtējumu franču un vācu valodā. Visaugstākais studentu pašvērtējums ir dots zināšanu līmenim krievu valodā (gramatikā 6.2, bet tulkošanā 7.65).

Ja augstākās izglītības politika un prakse iet uz to, ka studentiem lielākā daļa studiju literatūras specialitātē ir jālasa angļu, jādā, lai atbilstošs valodu mācīšanas standarts vispirms būtu sasniegts vidusskolas līmenī. Bez tam svarīgi, lai svešvaloda pietie-

dzekļi ir samērā veci. Pārāk maz ir sarunvalodas prakses, rakstu darbu, reti tiek mācīta prasme izteikties un diskutēt svešvalodā.

LU ir pārāk maz svešvalodu nodarbību

"Valoda kā studiju kurss varētu būt ne tikai pirmajos divosursos," tā uzskata studenti. Vēl viņi sūdzas, ka mācību process netiek organizēts pa svešvalodu zināšanu līmeņiem. Tie, kam ir augstāks svešvalodas zināšanu līmenis, varētu būt vienā grupā, un tā viņi straujāk ietu uz priekšu. Tiem, kam zināšanas ir pieticīgākas, pamatīgāk varētu mācīt svešvalodu zināšanu pamatus. Taču ne jau visi studenti ir neapmierināti.

Skaidrs, ka mācībspēkiem arī grūti izplānot – cik daudz vajadzētu mācīt sarunvalodu, cik – specialitāti. Acīmredzot, sarunvalodu vajadzētu mācīt divus vai trīs gadus, nevis vienu. Stu-

vidēji mazākais apjoms – 19 lapas – ir dabaszinātnēs un medicīnā, inženierzinātnēs – 24 lapas, bet visvairāk – gandrīz 100 (96) lapas nedēļā – jāizlasa sociālajās zinātnēs. Lauksaimniecības zinātņu studentiem angļu valodā jāizlasa vidēji ne vairāk kā četras lapas nedēļā.

Jautājām, cik regulāri notikušas svešvalodu stundas vidusskolā. 25% no pašreizējiem studentiem tās notikušas samērā neregulāri, jo 1-2 mēnešus nav bijuši skolotāji. Loģiski, ka nevaram runāt par vienotām iespējām izglītībā, par vienādu zināšanu līmeni.

Bija arī mācībspēku aptauja

Daudzi no viņiem literatūru svešvalodā piedāvā kā ieteicamo, nevis obligāto, apzinoties, ka to spēš izlasīt tikai neliela studentu daļa.

Problēma ir arī pašu mācībspēku svešvalodu zināšanas. Vecākā gadagā-

Varejām secināt, ka starp mācībspēkiem notiek diferencēšanās: tie, kam ir bijis labs svešvalodu zināšanu līmenis, izmantojot svešvalodu zināšanas, var piedalīties konferencēs, TEMPUS, ERASMUS programmā. Tas, kuram svešvalodas nav, paliek savā līmenī un uz augšu netiek. Tādējādi svešvalodas zināšanas nereti ir tas faktors, kas diferencē mācībspēku iespējas attīstīties. Var attālināties no tā pasniedzēja, ar kuru pirms desmit gadiem viņš bija vienā solā vai vienā līmenī. Labākie kļūst labāki, bet vidējie – ne, drīzāk otrādi. Tādēļ ir nopietni jāpārdomā svešvalodu mācīšanas politika augstskolā ne tikai studentiem, bet arī mācībspēkiem.

Studentu svešvalodu līmenis dažādās augstskolās ne vienmēr ir atbilstošs augstskolas prasībām

Pavisam aptaujā tika nosauktas 18 dažādas svešvalodas, ko studenti savā laikā ir mācījušies vai vēlējušies mācīties. Galvenās no tām ir angļu, vācu un krievu. Franču valodu studenti mācījušies daudz retāk, tika minēta arī zviedru un citas valodas.

Viens no augstākajiem formālajiem skolas vērtējumiem (bet pašvērtējums noteikti) bija zināšanām krievu valodā. Tālāk pēc pašvērtējuma un vidējās atzīmes seko angļu valoda.

Pēc pašreizējā studentu zināšanu līmeņa nevar prasīt, lai viņi lasītu 100 lapas nedēļā angļu valodā, kā, piemēram, sociālajās zinātnēs. Vai nu ir jānostiprina svešvalodu mācīšanās augstskolā, vai jāpanāk tāda sadarbība, lai notiek pārmantojamība no vidusskolas zināšanu līmeņa uz augstskolas zināšanu līmeni. Vispirms tā būtu spēja lasīt un tulkot, tad sarunvaloda, kā arī prasme diskutēt, kas Latvijas studentiem stipri "klibo".

Tas, ko mēs iesakām, ir, ka augstskolās studentiem pastiprināti būtu jāmacās vismaz viena svešvaloda. Tas būtu jādara trīs gadus. Taču, līdz ar Latvijas virzību uz ES ir svarīgi, lai katrs students vismaz pietiekoši labā sarunvalodas līmenī apgūtu 2-3 svešvalodas. Tas ir svarīgi arī, Latvijai iekļaujoties SOCRATES programmas aktivitātēs.

Ar mūsu pētījuma materiālu var iepazīties Izglītības un zinātnes ministrijā, kā arī Filozofijas un Socioloģijas institūtā.

"...Vecākā gadagājuma mācībspēki atzīst, ka vienīgā svešvaloda, ko viņi ļoti labi pārvalda, ir krievu valoda..."

koši augstā līmenī tiek mācīta augstskolā.

Pētījumā salīdzinājām, kā svešvalodas tiek mācītas dažādās augstskolās. LU vidēji tā ir vienu reizi nedēļā, bet, piemēram, P. Stradiņa universitātē ir trīs svešvalodu nodarbības nedēļā. Arī studentu kontingents šajā augstskolā pārsvarā ir no specializētām skolām, kur zināšanu līmenis svešvalodā ir augstāks.

Kādas ir dažādu augstskolu studentu atbildes, kas raksturo viņu neapmierinātību ar svešvalodas pasniegšanu? Pieņem, ka šīs atbildes ir no studentiem, kuru zināšanu līmenis svešvalodās ir augsts (citēju studentu teikto): "Nereti svešvaloda tiek mācīta pārāk primitīvi"; "Students nevar saglabāt jau esošās zināšanas un neiegūst arī neko jaunu"; "Nav nekādas izaugsmes, ir tikai atkārtošana. Tiek mācītas elementāras lietas un aizmirsts iepriekšapgūtais"; "Novērojamas metodes, neinteresantas nodarbības, nebrīva atmosfēra". Šie ir pārsvarā LU un RTU studentu viedokļi.

Studenti ir neapmierināti ar mācībspēkiem, kuriem ir zemas prasības, kuri ir haotiski, bez tam mācību li-

dentiem patīk stingri un prasīgi mācībspēki, kuri prot atraktīvi pasniegt mācību priekšmetu. Tad arī studenti mācās vairāk un ir labi rezultāti. Pētījumā ir tabula par studentu apmierinātību ar svešvalodu mācīšanu augstskolās. Interesanti, ka visvairāk apmierināto ir Daugavpils Pedagoģiskajā universitātē. Tur ir labi izstrādāta krievu valodas mācīšanas metodika un tā tiek uzskatīta par svešvalodu.

P. Stradiņa universitātē ar svešvalodas mācīšanu ir apmierināti 37%, LU – 27%, Tehniskajā universitātē – 29% studentu; savukārt Daugavpilī – 53%, bet Lauksaimniecības universitātē – tikai 9%.

Interesanti, ka krievu studenti ar svešvalodas pasniegšanas līmeni ir apmierināti biežāk nekā latviešu studenti. Attiecības ir 39% pret 25%.

Tie studenti, kuri par studijām maksā, ar svešvalodu mācīšanu ir apmierināti nedaudz biežāk nekā tie, kuri nemaksā. Pēdējie arī biežāk neapmeklē lekcijas.

Cik daudz nedēļas laikā jāizlasa svešvalodās?

Apkopojot datus, konstatējām, ka

juma mācībspēki atzīst, ka vienīgā svešvaloda, ko viņi ļoti labi pārvalda, ir krievu valoda.

Lielākā daļa no vidējā gadagājuma mācībspēkiem ir apguvuši vienu svešvalodu, kurā viņi spēj sazināties un komunikēties, sekojot savā zinātnes nozarē notiekošajam. Taču zināšanu līmenis nav pietiekams, lai visi pasniedzēji paši spētu izlasīt 100 lapas nedēļā. Piemēram, sociālo zinātņu studentiem būtu jādod lasīt 100 līdz 200 lapas nedēļā. Taču, ja mācībspēki paši to nespēj izlasīt, tad viņi to nevar lūgt darīt arī studentiem.

Ir trīs galvenie iemesli, kāpēc mācībspēki lasa vienā vai, labākajā gadījumā, divās svešvalodās.

Pirmais – pašu mācībspēku zināšanas ir samērā ierobežotas, un nav laika vai naudas ietursos. Otrais – ierobežots pieejamās literatūras apjoms specialitātē svešvalodās. Trešais iemesls – nav laika sameklēt jaunāko literatūru svešvalodā bibliotēkās, turklāt tā nereti nav pieejama. Mācībspēkiem nav iespējas pašiem braukt uz ārzemēm stažēties un tādējādi nav iespējams atrast jaunāko literatūru specialitātē.

ATCERAMIES

Privātdocents Jānis Krodzinieks (Krīgers)

(1851 – 1924)

Šogad 11. aprīlī paiet 150 gadu kopš dzimis pirmais akadēmiski izglītotais latviešu tautības vēsturnieks JĀNIS KRODZINIEKS.

Jānis Krīgers (Krodzinieks) dzimis 1851. gada 11. aprīlī Valmieras piepilsētas drēbnieka saimniecībā. Skoloties sācis Valmieras elementārskolā, tad Valmieras aprīnča skolā un pēc tam mācījies Rīgas guberņas ģimnāzijā. Pēc ģimnāzijas beigšanas J. Krīgeram nācās meklēt darbu, jo

tālāka skološanās bija jāpārtrauc spiedīgo materiālo apstākļu dēļ. Ar darbu Rīgā bija grūti, un J. Krīgers devās uz Krieviju, Maskavu, kur sāka strādāt par mājskolotāju.

Trīs gadus nostrādājis par mājskolotāju, 1874. gadā J. Krīgers iestājās Maskavas universitātes Vēstures un filoloģijas fakultātes vēstures nodaļā. Studiju laikā viņš pieņēma pseidonīmu Krodzinieks, ar ko pamazām aizstāja uzvārdu. Maskavas universitātē J. Krodzinieks beidza 1878. gadā ar kandidāta grādu. Atkal sākas grūtības ar darba meklējumiem. Atrast darbu specialitātē Latvijā praktiski nebija iespējams, jo XIX gadsimta beigās visas kaut cik prestižas darba vietas atradās vācu inteliģences rokās. 1879. gadā J. Krodzinieks atrada darbu Rēveles guberņas ģimnāzijā un Rēveles Pētera reālskolā, kur līdz 1885. gadam pasniedza krievu valodu. No 1885. līdz 1918. gadam viņš strādāja par vācu valodas skolotāju Maskavas II ģimnāzijā I Maskavas meiteņu ģimnāzijā un par vēstures skolotāju Miķeļa reālskolā. Pamazām pasniedza- mo priekšmetu loks paplašinājās, un

J. Krodzinieks sāka pasniegt arī grieķu un latīņu valodu III Maskavas ģimnāzijā. 1918. gadā J. Krīgers atgriezās Rēvelē. Te viņš strādāja par latīņu un krievu valodas skolotāju Rēveles Meiteņu virslicējā.

1918. gada beigās J. Krodzinieks jau bija Rīgā un 15. janvārī sāka strādāt par vēstures skolotāju Rīgas pilsētas 3. vidusskolā.

1919. gada 1. septembrī J. Krodzinieku iecēla par Valsts vēsturiskā arhīva pārzini, bet no 1920. gada viņš kļuva par Latvijas Universitātes Filoloģijas un filozofijas fakultātes vēstures nodaļas privātdocentu. Fakultātē J. Krodzinieks lasīja Latvijas viduslaiku vēstures kursu. Viņa bijušie studenti savās atmiņās atcerējās J. Krodzinieku kā ziņošu un pedagoģiski ļoti spēcīgu pasniedzēju. Viņš ļoti pārzināja Latvijas vēstures avotus.

1924. gadā Latvijas Universitātes Filoloģijas un filozofijas fakultātē J. Krodzinieku ievēlēja par goda doktoru.

J. Krodzinieks miris Rīgā 1924. gada 1. oktobrī. Apglabāts Meža kapos.

J. Krodzinieks atstājis samērā plašu zinātnisko darbu mantojumu. Viņa pirmās publikācijas par Latvijas vēstures jautājumiem attiecināmas uz 1881. gadu, kad tika publicēts viņa pirmais darbs "Iz Dāņu pils" un "Kā muižnieku kārta Baltijā cēlusies un attīstījusies". J. Krodzinieks pieder pie tā sauktajiem "vecajiem" jaunlatviešiem, proti, bija Kr. Valdemāra un Fr. Brīvzemnieka pulciņa aktīvs biedrs. Fr. Brīvzemnieka ierosināts, viņš sāka rakstīt Latvijas vēsturi. Vispār J. Krodzinieks sarakstījis vairāk nekā 60 zinātnisku vai zinātniski populāru darbu. Sākot ar 1886. gadu, daudzus no tiem publicējis žurnālā "Austrums", "Dzimtenes Vēstnesis", "Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā" u. c. Viņa zinātniskās intereses Latvijas vēsturē saistījās galvenokārt ar Livonijas periodu, tomēr nebija sveša arī Latvijas jauno laiku vēsture. Lielākais J. Krodzinieka nopelni Latvijas vēstures zinātnes attīstībā bija vēstures dokumentu tulkošana un sistematizēšana. Ir daudz Latvijas vēstures dokumentu, kurus pirmais tulkojis un apstrādājis J. Krodzinieks. Pie tādiem pieder

1841. gada zemnieku nemieru dokumenti, kur autors savācis plašu dokumentu klāstu par dažādu komisiju darbību, arī guberņas valdes rīkojumu tekstus, ierēdņu ziņojumus u. c. Darbs par 1841. gada nemieriem ir pats nopietnākais no J. Krodzinieka pētījumiem. Viņš dibinājis arī Latviešu senatnes pētītāju biedrību, kuras priekšsēdētājs bija līdz mūža beigām.

Tomēr ar nožēlu jāsecina, ka, neskatoties uz savāko un sistematizēto dokumentu daudzumu, J. Krodzinieka teorētiskie secinājumi bieži bija visai naivi un neprecīzi. Par laimi, viņš ar faktu izskaidrošanu nenodarbojās bieži, bet, liekot vienu vēsturisku dokumentu pie otra, pilnīgi atsedza laikmeta ainu.

Neapšaubāmi J. Krodzinieks ieņēma stabili paliekošu vietu Latvijas vēstures zinātnes attīstības procesā un pirmo latviešu tautības vēsturnieku starpā.

E. SĀRTS,
Latvijas Universitātes Bibliotēkas
bibliogrāfists

LU BIBLIOTĒKĀ

Francijā iemīlējušies

Aktrise Maiga Sika lasa romāna fragmentu

Šigada 28. februārī Latvijas Universitātes bibliotēka, Latvijas Francu alianse un apgāds "Omnia mea" rīkoja Jana Kefelega romāna "Tumsā pazudusi" atvēršanas svētkus.

Darbu "apdzīvo" divi jaunieši no divām dažādām pasaulēm: arābs un

francūziete Marseļā XX gadsimta deviņdesmitajos gados. Jaunajai francūzietei nav ne īstu māju, ne ģimenes. Vecāki un bērns - vienlīdz cietsirdīgi un vienlīdz nespējīgi saprasties. Kāpēc? Tas lai paliek lasītāju ziņā. Traģiska, nežēlīga pasaule, arī narkotikas kā viens no lielākajiem ļaunumiem - tāda ir pazīstamā

franču rakstnieka zīmētā aina, kuru vērts iepazīt, jo tāda ir realitāte arī Latvijā.

Jans Kefeleks dzimis Parīzē, bet vasaras pavadījis Bretonā. Nākamo rakstnieku uz visu mūžu savaldzināja šī novada ne ar ko nesalīdzināmā romantiskā aura, jūra, kuģi un ceļojumi. Rakstīt viņš iemācījās, lasot savā tēva Anrī Kefelega darbus, taču tēva personība nebūt nenomāca dēlu. Jans Kefeleks ir neskaitāmu romānu autors, prestižās Gonkūra prēmijas laureāts.

Vispirms svētku dalībnieki varēja iepazīties ar izstādi, kuru bija sarīkojusi LU Bibliotēkas Bibliogrāfijas nodaļa un kura bija veltīta Janam Kefelemekam un apgāda "Omnia mea" vadītājas un vienīgās darbinieces Intas Geiles-Sīpolnieces veikumam. Viņa ir arī tulkotāja un veiksmīga publiciste, bet pāri visam - ar franču kultūru apsēstā. "Visu savu mantu es nesu sev līdzi" - ne velti ar šo seno teicienu asociējas apgāda nosaukums, un tā vienīgā, zeltā sveramā manta ir franču grāmatas. Tikai franču literatūru izdod šī traušlā, bet neatlaidīgā sieviete. Viņa - arī scenārija līdzauto-

re filmai "Sods par sapni" - par savu laiku padomijas gados represēto t. s. "Franču grupu", cilvēkiem, kuru vienīgais "noziegums" bija mīlestība uz skaisto Franciju, tās zemi, kultūru un valodu. Arī Intai Geilei-Sīpolniecei "sods par sapni" ir augsts - atteikšanās no valsts maizītes sava sirds darba un istā aicinājuma vārdā. Kā teiktu juristi - ar visām no tā izrietošajām sekām. Toties apgāds tā četrus pastāvēšanas gados ir izdevis unikālas franču grāmatas - daiļliteratūru un filozofiskas apceres: Emanuēla Bernema "Viņa sieva", Aleksandrs Žardēns "Zebra", Daniels Penaks "Kā romāns" un vēl, un vēl... Bez nevienas sēnālas. Kā atzīst apgāda vadītāja, viņa izdod literatūru, kuru pati vēlētos lasīt. Izstādē bija skatāmas arī Intas Geiles-Sīpolnieces tulkotās grāmatas un viņas publikācijas par franču kultūru dažādos preses izdevumos.

Romānu "Tumsā pazudusi" no franču valodas tulkojusi Linda Tomase. Jaunajai franču valodas pratējai šis ir pirmais veikums. Kā atzina speciālisti - visnotaļ cerīgs, tādēļ ir vērts turpināt iesākto.

Grāmatas atvēršanas svētkos bija pulcējušies tikai Francijas un tās kultūras draugi. Savu darbību atjaunojuši pirmskara Latvijā labi pazīstamā "Franču alianse", kuras vadība ir docentes Helēnas Kalves sirds darbs. Viņa ar īstenu francisku šarmu vadīja svētkus, stādot priekšā viesus. To vidū bija Francijas vēstniece Latvijā Luīze Avona, kā arī citi vēstniecības darbinieki, jo vēstniecība līdzās Francijas Ārlietu ministrijai un Francijas Kultūras centram Rīgā ir tā, ar kuras atbalstu grāmata iznākusi. Klāt bija Saeimas prezidija locekle Silvija Dreimane - liels Francijas draugs, arī leģendārā Franču grupas dalībniece - tulkotāja Ieva Lase. Viņa "Franču alianse" darbojas jau pirms kara. Un visbeidzot - nevar nepieminēt aktrisi Maigu Siku, kura lasīja jauniznākušā darba fragmentu - emocionāli, ar pašas attieksmi un asarām acīs.

Pateicoties docentes Kalves un citu entuziastu pūlēm, "Franču alianse" kopā sanāk regulāri, un vienmēr tās ir bagātas, garīgi piepilnītas stundas.

ALISES svētki - Reto grāmatu nodaļas izstādes

LU Bibliotēkā tradicionālie ALISES lietotāju svētki šogad notika jau devīto reizi.

Universitātes Bibliotēkas Automatizācijas nodaļā deviņdesmito gadu sākumā tika radīta nacionālā bibliotēku informācijas sistēma ALISE. Šobrīd tā darbojas vairāk nekā 100 bibliotēkās un informācijas centros visā valstī un tiks ieviesta arī citās bibliotēkās vēl daudzviet Latvijā. LU Bibliotēkā ALISE darbojas kopš 1992. gada, aptverot visus bibliotēkas darba tehnoloģijas procesus.

Tikšanās galvenais mērķis - pieredzes apmaiņa par bibliotēku datorizācijas jautājumiem un tuvākās nākotnes uzdevumiem, uzsākot XXI gadsimtu un pārejas posmā uz informācijas un zināšanu sabiedrību. Šis gads bibliotēku informātikas jomā ir strauju pārmaiņu laiks. Pieņemta programma "Informātika", izveidota koncepcija valsts vienotajai informātikas sistēmai. ALISEI pašai arī vai-

rāki iepriecinoši jaunumi. Tika prezentēta un dāvināta ALISE kompaktiskā. Svētku dalībnieki varēja iepazīties ar ALISES mājas lapu, kura satur informāciju par šo sistēmu, par pieeju ALISES bibliotēku katalogiem internetā, ziņas par visām ALISES bibliotēkām, aktualitātēm bibliotēku pasaulē un informācijas tehnoloģiju jomā.

Svētku viesi devās arī neklāties videoekskursijā uz augstskolas "Turība" bibliotēku, kura nebūt neatpaliek no izslavētākajiem igauņu paraugiem.

Cildinošu runu un pat pašsacerētu dzejoļu bija daudz. Kā pierādīja ALISES svētki - kad vienu dienu gadā kopā pulcējas šīs informācijas sistēmas lietotāji no daudzām mūsu valsts bibliotēkām, tā viņiem reizē ir gan pieredzes apmaiņa, gan atpūtas brīdis. Svētku brīdis cilvēkiem, kuriem ikdienā aizrit kopā ar ALISI.

Uzmanību pelnījušas Latvijas Universitātes Bibliotēkas Reto grāmatu nodaļas izstādes, kuru mērķis - darīt lasītājiem pazīstamāku 19. gadsimtā Latvijā izdoto literatūru.

Rīga izsenis bijusi grāmatniecības centrs

Slavenās mūziķu Jurjānu dzimtas pārstāvis Jurjāns Andrejs Rīgā izdevis dziesmu krājumu latviešu tautskolām un pats arī uzrakstījis priekšvārdu. Šis krājums tik tiešām iznācis raibs ievadā nodeva toreizējam laikam - Krievijas himna, seko brīnišķīgie baznīcas korāļi, Ziemassvētku dziesmas, latviešu tautsdziesmas...

Latviešu māju bibliotēkās 19. gadsimtā parādījās ne tikai kalendāri, bet arī cita literatūra - gan laika kavēklis, gan pasaules izziņa. 1879. gadā iznāca "Pedagoģiskais padomnieks", jo aktuāla bija kļuvusi bērnu skolotāna. 1891. gadā izdots tipisks tā laika sentimentālgabals - Baltijas vācu rakstnieka Teodora Pantenija "Horzenziju Katīņa".

Ap to pašu laiku klajā nāca leģendārās "Skolas maizes" 2. daļa - grāmata, no kuras zinības smēlušies nekaitāmi latvieši vairākās paaudzēs.

Eksotisks izdevums - 1834. gadā izdotā brošūra "Bēru runa pie zārka Kārlim Vilhelmam Krūzem" - mācītājam, vēstures profesoram ģimnāzijā, dažnedažādu biedrību dalībniekam...

Izdevējdarbība - ne tikai Rīgā

Grāmatu iespēšana izvēršās ne tikai Rīgā, bet arī citviet Latvijā. Piemēram, Liepājā 1887. gadā izdota grāmata "Vecie grieķi". Darbs sniedz savam laikam vispusīgu un populārā valodā uzrakstītu ieskatu cilvēces senvēsturē.

1899. gadā Liepājā iznāca Jēkaba Janševska sešas odas Garlība Merķeļa piemiņai "Latviešu brīvības gādātājam un dāvētājam".

Jelgavā 1895. gadā iznāca "Dziesmas IV vispārīgiem latviešu dziesmu un mūzikas svētkiem". Savukārt ar Ventspīli izdoto literatūru saistīts Ernsta Dinsberga vārds, viņa garīgie un laicīgie teksti, no kuriem daļu redzam

izstādē.

Vecā Stendera devumu pārstāv grāmata "Vērā liekami vārdi un notikumi no pasaules stāstiem", par kuras saturu pats autors norāda: "Dziesmas, stāstu dziesmas, pasakas tiem latviešiem par izlustēšanu un prāta pieaugšanu".

Grāmatas ārzemēs

No reliģiska satura sacerējumiem var iepazīties ar 1825. gadā Pēterburgā Mārtiņa Lutera tulkojumā vācu valodā iznākušo Biblii, kas bija būtiska garīga vērtība Latvijai, it īpaši baltvācu sabiedrībā. Izstādē skatāms "Matēja evaņģēlijs" līvu valodā, kurš izdots Pēterpilī 1880. gadā. Ar Pēterburgu saistīta vēl dažu citu latviešu grāmatu klajā nākšana.

Savukārt Helsinku universitātes bibliotēkā atrodas lielākie vecās latviešu literatūras krājumi ārpus Latvijas. Livija Vitoliņa sastādījusi bibliogrāfisku rādītāju, ļaujot uzzināt, kuras J. Misiņa "Latviešu rakstniecības rādītāja" neminētās grāmatas atrodas Helsinku universitātes bibliotēkā.

Fondi papildinās

Latvijas Universitātes Bibliotēkas fondi papildinājušies ar daudziem jauniem un interesantiem izdevumiem.

Cerību siltums

Viens no šādiem jaunieguvumiem ir Lūles Vilmas darbs "Cerību siltums", kurā autore palīdz rast cēlonus dažādām stresa izraisītām slimībām un problēmām. Atziņām bagātā grāmata sniedz padomus, kā tikt valā no negatīvām emocijām: "Piedošanas mācība izrādīsies vienkārša un pieņemama tiem, kas savas kļūdas spēj atzīt, bet to noraidīs skeptiķi, kas vainīgos meklē citos cilvēkos vai ārējos apstākļos. Kad es piedodu, spēju iemīlēt, spēju kļūt laimīga, varu būt vesela un man veicas viss, ko daru," raksta autore. Un vēl kāda viņas atziņa: "Cilvēks, kas uzstāj uz savām tiesībām, baidās izrādīties pazemots un tāpēc nepadodas". Pārāk paštaisnie nevēlas redzēt medaļas otrā pusē, saprast, ka arī oponentam ir savi argumenti.

Berija Dolnika grāmata "Lietiskā mistika jeb psihiskā spēka izmantošana panākumu gūšanai" dod padomus, kā gūt panākumus darba dzīvē. Šis izdevums atšķiras ar to, ka

ir zinātniski pamatots, modernās psiholoģijas zināšanās balstīts. Savukārt daudz praktiskāka, uz ikdienas vajadzībām orientēta ir Dž. A. Šindlera grāmata "Kā nodzīvot 365 dienas gadā". Vērts ieklausīties autora atziņā, ka visu neveiksmju pamatā ir neprasme stāvēt pāri negatīvajām emocijām. "Pārvērtiet sakāvi uzvarā", "kontrolējiet ikdienišķas situācijas" - it kā viegli un pašsaprotami. Grāmatā lasāms, kā to izdarīt.

Unikāli likteņi

Grāmata "Brīvība trimdā" iepazīstina ar unikāla garīgā līdera Tibetas Dalailamas autobiogrāfiju latviešu valodā.

Izdevums "Vienpadsmit dažādi spalvasbrāļi" ļauj ielūkoties latviešu rakstnieku Gunta Bereļa, Ilzes Indrānes, Anitas Liepas, Bronislavas Martuževas radošā darba procesā un personībās.

Dzejnieces Andas Lices grāmata "Mūžīgie lidumnieki" rosina domāt par mūsu tautas likteņiem, par to, kā latvietis daudzkārt dzīts projām no savas zemes, bet kā mūžīgais lidumnieks allaž tur atgriezies.

Latviskas Latvijas labad

Iznākušas vairākas grāmatas, kuras aicina domāt par latviskumu, par mūsu vēsturi, kultūru un šodien, bet visvairāk - kā saglabāt latvisko identitāti.

Krājumā "Jo esam latvieši" apkopotas to cilvēku atmiņas, kuri izcietā ieslodzījumu Staļina nāves nometnēs, un kuri pēc kara ilgus gadus bija mežabrāļi. Atmiņu stāstus papildina dzeja, bet vienu no spilgtākajiem rakstiem krājumam devis cienjamais po-

litiķis Eduards Berklaivs, ar faktiem pierādot, kā tika kolonizēta Latvija.

Gundara Valdmāņa, grāmata "Starp dzirnakmeņiem", tā ir par dzirnakmeņiem, starp kuriem tika malts autors un starp kuriem joprojām tiek malta Latvija. Dažiem pieņemams, dažiem apstrīdams skatījums uz neseniem notikumiem.

Iznākusi grāmata par izcilo vīru kori "Tevzeme" ar zīmīgu virsrakstu "Kur latvju dēli dzied", kā arī grāmata "Rīgas Kamerteātris - Rīgai, Latvijai"

par dzīvesbiedru režisoru Katrīnas un Zaņa Priekuļu izveidotā un vadītā kolektīva ikdienas darbu, daiļrades principiem un izcilākajām izrādēm.

Tiem, kuriem mīļa latviešu kultūrvēsture, domāta grāmata "Gaismas dārza", kurā publicētas rakstnieces Annas Brigaderes un grāmatizdevēja Jāņa Rapas vēstules. Kā liecinājums, cik cieši savījušies abu kultūras cilvēku likteņi.

Rubriku sagatavoja - VIJA APINĪTE

DĀVINĀJUMS

Latvijas Skautu un Gaidu centrālā organizācija, pateicoties Tālivalža Kronberga ieteikumam, un sakarā ar to, ka 2001. gads ir pasludināts par ģenerāļa Kārļa Goppera gadu, uzdāvinājusi Latvijas bibliotēkām ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku dienesta starpniecību skautu un gaidu žurnāla "Uguns-kurs" krājumus.

2001. gads izsludināts par ģene-

rāļa un Latvijas Skautu centrālās organizācijas prezidenta (1922 - 1940) Kārļa Goppera gadu par godu viņa 125. jubilejai. Ģenerālis K. Goppers bija viens no sabiedrībā plaši pazīstamiem Latvijas armijas vadītājiem brīvības cīņās, par ko viņš tika apbalvots ar Lāčplēša Kara ordeni. Par godu K. Goppera gadam Latvijas Skautu un Gaidu centrālā organizācija rīkos vairākus pasākumus, to skaitā nometni latviskas skautiem un gaidām, nometni skautu un gaidu vadi-

tājiem, atklās īpašu interneta adresi: (<http://Goppers.lsgco.org/>) un rīkos K. Gopperam par godu veidotu ekspozīciju gaidu un skautu muzejā Ogrē.

Kontaktpersona: organizācijas sekretārs, vadītājs Juris Tiltniņš, tālr. 6-511259, e-pasts: sekretars@lsgco.org.

Cienā - JURIS TILTNIŅŠ, Organizācijas sekretārs

IEPAZĪSIMIES

Mūzikas nodaļa Universitātē

Egils Straume pirms nodarbības

Filoloģijas fakultātes Mūzikas nodaļa savu darbu Universitātē uzsākusi ar pavasara semestri. Par šo sākumu, nākotnes iespējām un nodaļas koncepciju UA saruna ar nodaļas vadītāju, mācībspēku, mūziķi EGILU STRAUMI.

- Pastāstiet, lūdzu, par Mūzikas nodaļas aizsākumu Universitātē.

- Pirms septiņiem gadiem es Universitātes komandas sastāvā tikos ar Amerikas profesoru lektoru, kas mūs apmācīja, kā jāstrādā ar studentiem. Šo tikšanos organizēja Amerikas Informācijas centrs.

Latvijas Universitātē Mūzikas nodaļa līdz šim neeksistēja. Amerikas universitātes ir cita pieredze - tur noteikti ir arī Mūzikas nodaļa, kurā var iegūt augstāko grādu mūzikā. Ārzemēs mūzika studentiem vienmēr bijis izvēles priekšmets. Cauri mūzikai iziet pilnīgi visi Universitātes studenti, tā ir neatņemama kultūras sastāvdaļa.

Mēs divas reizes Senātā iesniedzām apstiprinājumu Mūzikas nodaļai, bet tikām noraidīti. Vēlāk sekoja kopējs projekts par Baltijas valstu mūzikas centra dibināšanu kopā ar Islandes pārstāvjiem.

Būtiski, lai Mūzikas nodaļas piedāvājums nedublētos ar to, kas ir Mūzikas akadēmijā. Akadēmija stu-

dentiem piedāvā akadēmisku izglītību. Mēs savukārt strādājam ar tēmām, kas nav tur - improvizāciju, intuitīvo mūziku, muzicēšanu ansambļos, datorkompozīciju, koru instrumentāciju. Iespējams, arī Mūzikas akadēmijas studentiem mūsu piedāvājums varētu likties saistošs, jo mums ir diezgan liela pieredze - esam pasnieguši meistarkursus, lasījuši lekcijas Vācijā, Francijā, Anglijā, Skandināvijas valstīs. Pasniedzēju kodols ir izcilākie Latvijas mūziķi - Māris Briežkalns, Ivars Galenīks. Kopā veidojam Egila Straumes džeza trio, kopā esam ierakstījuši plates. Kora mūziku nodaļā pārstāv Juris Kļaviņš, viņš jau trīsdesmit gadus vada kori "Juventus". Pēc Kļaviņa kunga pasūtījuma esmu uzrakstījis kantāti Rīgai ar Ojāra Vācieša tekstiem, kas bija mūsu pirmais mēģinājums apvienot pastāvošo "Juventus" kori ar džeza muzicēšanu. Projektā piedalījās Raimonds Raubiško, tenorsaksofons, arī Eināra Verro džeza sekstets. Pirmais mēģinājums bija pozitīvs.

Plānojam, ka četru, piecu gadu laikā būs pietiekami daudz studentu, kas būs iegājuši mūzikas apritē tieši caur mūsu nodaļu.

Kopā ar Filoloģijas fakultāti un dekāni profesori Janīnu Kursīti šobrīd esam izveidojuši arī savu mūzikālu nodaļu. Paredzēts, ka nākotnē katrā fakultātē izveidosies viena mu-

zicējoša grupa, un labākie savukārt veidos vienu Universitātes grupu. Galvenais, lai būtu ieinteresētība.

Ārzemēs tas ir dabiski, ka, beidzot augstāko mācību iestādi, students noteikti iegūst muzikālu izglītību. Arī pie mums, Latvijā, mūziķi apdāvināti ir ne tikai tie studenti, kas mācās Mūzikas akadēmijā, bet arī citi.

Studenti savus pirmos piecus mācību mēnešus noslēgs ar koncertu Universitātes aulā, līdz ar to parādīs, ko viņi apguvuši.

- Lai mācītos Mūzikas nodaļā, jābūt īpašam talantam...

- Balss ir pilnīgi visiem cilvēkiem. Muzikalitāte arī, tikai pats to var neapjaust. Ar elementāru vingrinājumu palīdzību var uzlabot savas balss iespējas. Protams, jaunieši ar labāku balsi un nošu zināšanām iet uz kori "Juventus" un var palikt tajā dziedāt arī pēc studiju beigšanas.

Mūzikas nodaļa pamatā strādā ar cilvēkiem, kam ir bijusi iepriekšējā muzikālā sagatavošana. Iesākumā nodaļā bija paredzētas 85 sēdvietas, un tās bija aizpildītas - studenti sēdēja pat uz grīdas...

Protams, kredītpunktus par šo kursu saņem audzēkņi, kas reģistrējušies uz C kursu. Nākotnē, attīstoties materiāli tehniskajai bāzei, Mūzikas nodaļa paplašināsies.

Strādājam arī datorkompozīcijā, kas šeit, Latvijā, ir jauna nozare. Tas nozīmē, ka studenti savas domas, kompozīciju ieraksta sintezatorā, datoram dod komandu skaņdarbu nospēlēt stīgu orķestrim, džeza grupai, simfoniskajam orķestrim, un tas tiks izpildīts. Tādējādi students pirmo reizi dzird savu darbu datorā un aiznes gatavu materiālu pasniedzējam kasetes vai diska formātā.

- Vai Mūzikas akadēmijas studentiem varētu rasties interese par Mūzikas nodaļu?

- Tas ir iespējams. Tomēr mēs nevienam nevēlamies "pārvināt", vienīgi sniegt to, ko nesniedz citas mācību iestādes.

Galvenokārt mūzikas nodaļā nodarbojamies ar blīzu, kas ir pamatā džeza. Vienā no mūsu lekcijām piedalījās izcilais amerikāņu pianists Džons Manhetens Tailors. Studenti bija patīkami pārsteigti, ka arī mēs, "baltie cilvēki", spējam iejusties nēģeru muzicēšanas mākslā. Viņiem ir gospels - viņi dzied, žestikulē, uztver dievnamu kā prieku vietu, kur nav

nekā sastinguša vai dogmatiska. Mūsu doma ir atraišīt studentus, noņemt aizspriedumus, ka cilvēks ir saskaņots ar noteiktu uztveres formu. 30. decembrī Doma baznīcā bija fantastisks gospelu koncerts "Black & White", un baznīca bija pilna. Publika sīta plaukstas un dejoja. Kāpēc gan ne? Mūzika cilvēkus tuvina.

- Kādi nozīmīgi muzikāli notikumi paredzēti nākotnē?

- Aprīlī paredzēts džeza mūzikas forums, Jaunās Mūzikas forums kā ik gadus - oktobrī. Starp šiem notikumiem Mūzikas nodaļā strādās vieslektori, nodarbības pārsvarā no-

Andrejs

1997. gadā - Jans Garbareks. Pagājušā gada aprīlī viesojās Nr. 1 saksofonists pasaulē - Deivids Sanborns ar grupu. Pirms četriem gadiem te bija Frenks Fosters, kurš muzicēja ar Latvijas Radio džeza orķestri, 1999. gadā džeza forumā viesojās Džo Zavinuls ar savu elektrodzezu. Aizvadītā gada 1. oktobrī Mūzikas forums tika atklāts ar Džo Zavinula speciāli rakstītu simfoniju "Latvija". 6. oktobrī Kšistofs Pendereckis diriģēs savu darbu "Jeruzalemes septiņi vārti", kuru atskaņos liels orķestris un liels koris Universitātes aulā.

Šigada Mūzikas forums noslēgsies ar generālo asambleju, kad no visas pasaules iebrauks jaunās mūzikas direktoru padome, un viņi pavādīs Rīgā vienu nedēļas nogali, kuras laikā klausīsies arī latviešu kamer-mūziku.

- Kādēļ jūs izvēle bija tieši Mūzikas nodaļa?

Džimba: - Mācīties Mūzikas akadēmijā būtu tā kā par velti, bet mājās es pats nevaru iemācīties. Mūzikas nodaļā ir kolosāla iespēja studentiem, kam ir interese par mūziku. Man patīk, ka šeit var apgūt dzezu, ir brīva improvizācija. Daļa no jauniešiem, kas ir te, jau spēlē kādā muzikālā grupā. Es gan nezinu, kādas nākotnē nodaļā būs individuālas attīstības perspektīvas.

Andrejs: - Es pats esmu muzikants. Nodaļā mums ir daudz ļoti cienījamu pasniedzēju, kas man ir būtiski. Mani kā mūziķi šī vieta piesaista arī meklējumiem mūzikā, jaunu numiem.

ANDA LASE

Ģeogrāfam ir jābūt zinātkāram

Starp 12. laikraksta numurā pieminētajiem šigada vēsturnieka Edgara Andersona stipendijas laureātiem ir arī INTA LAUSKA - Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes maģistrantūras 1. kursa studente. Inta piekrita "Universitātes Avīzes" lasītājiem mazliet pastāstīt par sevi.

- Ko vēlaties teikt cilvēkiem, kuri jums piešķirusi stipendiju?
- Ļoti liels prieks, ka viņi piedāvā

studentiem - bāreņiem un invalīdiem - šo palīdzību. Jaunam cilvēkam tā noteikti noder! Liels paldies par stipendiju! Vasarā man ir plānots doties uz ASV strādāt un tur ir jāmaksā dalības nauda. Naudu izmantošu šim mērķim.

- Ko darīsit Amerikā?

- Esmu pieteikusies firmā, kas nodarbojas ar jauniešu darbu un atpūtas organizēšanu ārzemēs. Brauciens ir paredzēts uz pieciem mēnešiem - četri jāstrādā, bet piektais paredzēts ceļošanai. Tā var lieliski paņemt pa ASV. Iespējams, ka darbs būs kāda restorāna virtuvē.

- Kādēļ par savu specialitāti izvēlējāties ģeogrāfiju?

- Jau vidusskolas laikā man radās īpaša interese par ģeogrāfiju un tā iestājos šajā LU fakultātē. Nenožēloju, jo mums ir ļoti vispusīgi mācību priekšmeti. Maģistrantūrā ir iespējas specializēties. Esmu izvēlējusies vietu un reģionu plānošanu. Tā ir aktuāla lieta - veidot apdzīvotu vietu attīstības plānus. Mana vēlme ir rakstīt attīstības plānu Saulkrastiem - savai dzīvesvietai.

no citām?

- Manuprāt, citās fakultātēs bakalaura studijās ir gados vecāki studenti, bet mūsējā - lielāko daļu jaunieši pēc vidusskolas. Mūsu fakultātē studenti ir sabiedriski aktīvi - piedalījāmies Studentu padomes vēlēšanās, mums ir fukšu balles, dažādi sporta pasākumi.

Manuprāt, ģeogrāfam vispār ir jābūt aktīvam un zinātkāram.

- Vai apgūstat zināšanas tikai LU?

- Šo to esmu apguvusi pašmācības ceļā, tālmācībā. Šobrīd manas studijas turpinās Rīgas komercskolā - tālmācības programmā, kur apgūstu praktiskās zināšanas.

- Jūsu viedoklis par darbu studiju laikā?

- Ja cilvēks ir atradis darbu, kuru viņam nav problēmu savienot ar mācībām un to var veiksmīgi veikt, ir ļoti labi. Galvenais ir cilvēka ieinteresētība. Ja ir motivācija, tad var gan mācīties, gan strādāt. Īpaši, ja tas ir saistīts ar to specialitāti, kuru studē.

- Vai atbalstāt domu par mācību maksas ieviešanu visiem studentiem?

- Tas būtu atkarīgs no tā, kādas ir kredīta iespējas. Ja tā summa nebūtu tik liela un pēc tam varētu labi atrast darbu. Daudzas profesijas nav tik labi apmaksātas. Daudziem studentiem tas ir galvenais šķērslis.

- Kādas vēl, jūsuprāt, ir problēmas studējot?

- Tās ir saistītas ar literatūras iegūvi. Bieži vien bibliotēkās nepietiek grāmatu, bet studentu kļūst aizvien vairāk un vairāk. Protams, ja students regulāri iet uz lekcijām, tad viņam daudz maz pietiek informācijai. Manuprāt, visgrūtāk šajā ziņā ir tiem, kas mācās neklātienē.

- Ko teiktu jauniešiem, kuri vēlētos studēt ģeogrāfiju?

- Ģeogrāfija ir patiešām interesanta. Un vēl - ja cilvēks gatavojas studēt, tad ir jābūt patiesai vēlmei to darīt. Citādi - iestāties, lai, piemēram, būtu kādas personīgās dzīves pārmaiņas vai tāpat vien, nav vērts. Pirmajā vietā ir liekama vēlme studēt, apgūt zināšanas, un tad jau neizpaliks arī interesantā studenta dzīve.

MĀRA SADOVSKA

Tautas dzejnieks Imants Ziedonis - LU

◀ 1. lpp.

mēs esam Ziedoni "noķēruši" viņa nerimtīgajā mainībā pa spirāli uz augšu. Mānīgs šis priekšstats var būt tad, ja nezina, ka Ziedonim ir svarīgi neatkarīgi ne no viena atkal un atkal izgudrot velosipēdu sev. Katra jauna viņa grāmata ir kā jaunatklāts velosipēds, kur detaļās tās pašas, bet rezultāts - provocējošs. Ziedonis pats uzskata, ka visas lietas spēcīgas triādē: vienam tēvam bija trīs dēli ... trīs darbi jāizdara ... darbs, maize, mīlestība... daba, darbs, Dievs. Šī pēdējā triāde ir tā sistēma, kurā Ziedonis šobrīd jūtas stabili. Uz tās augstāko punktu - Dievu - ceļu var meklēt dažādi: caur latvisko identitāti, rudzu laukiem, Māru, caur ūdensrozēm "piebirušu" ezeriņu. Arī caur baznīcu:

Pasauli es redzu klibu.
Baznīcu es uzcēlt gribu (...)
Nāve atnāca un salna ...
Cēlsu tik un tā uz kalna.
Baznīcu. Es, mātes sāpēs,
Piedzimu te tikai tāpēc.
Pietiek šķūņiem, pietiek telšu,
Baznīcu uz kalna cēlsu.

ĒVIJA MUŠA

VESELĪBA

Skaidra - tātad pilnvērtīga dzīve

Latvijas Universitātē jau kādu laiku darbojas Atturības un veselības izglītības veicināšanas fonds (LU AVIV), plānots izveidot kopmītni studentiem – skaidras dzīves piekritējiem. Par atturības kustību Latvijā agrāk un tagad – saruna ar LU AVIV fonda priekšsēdētāju, ilggadēju patsniedzēju ILGU KAPENIECI. Ievadam šie Platona vārdi, kas teikti pirms mūsu ēras:

“Demokrātiskās iekārtas pilsonis, nebūdamis pareizi audzināts un izglītots, pakļaujas tām vēlmēm, kas nav nepieciešamas. Baudkāre un dažādas citas ietekmes ir ieņēmušas viņa dvēseles akropoli, jo tajā nav ne zināšanu, ne skaistu tikumu, ne krietnu domu. Viņā izšķērdētāja tieksmes uzveic taupību; godprātību viņš sauc par vientiesību, savaldību – par glēvumu, saprātīgus un mērenus izdevumus – par neapēstū laucinieku muļķību. Šāds jauniešs nododas baudu brīvībai un vajībai. Viņš cenšas izpildīt katru vēlēšanos, kas viņā rodas. Viņa dzīvē neko nenosaka nepieciešamība, tajā nav kārtības.”

- Vai, jūsuprāt, alkohola lietošana šobrīd ir aktuāla problēma jaunatnes vidū?

- Domāju, ka jauniešiem trūkst laba piemēra. Ja vien vecāki nav atkarīgi no kaitīgiem ieradumiem, bērns piedzimst dabiskam, tātad skaidram dzīvesveidam. Jaunatne visapkārt redz smēķējošus un arī dzerošus cilvēkus. Ja vēl dzeršanas tradīcijas notiek estētiskā formā, tad jaunajam cilvēkam nerodas nekāda pretreakcija. Tomēr arī alkohols un tabaka ir narkotikas, pie tam vēl legālas. Pati sabiedrība pie tām pieradina. Pat skolu tagad nevar atklāt, nesasitot šampanieša pudeli... Tomēr jauniešu vidū ir tieksme no visa netirā atbrīvoties.

Diezgan tipiska ir situācija – atturības kustības jauniešs nāk no atturības-

ku ģimenes vai arī gluži pretēji – no alkoholiķu vides... Būtībā attieksme pret alkoholu tiek ieprogrammēta ģimenē. Ļoti būtiska ietekme uz jauniešiem ir pedagogiem. Latvijas pirmās brīvvalsts laikā tieši ar savu dzīvesveidu viņi rādīja jauniešiem skaidrības ceļu, bija 35 skolas, kurās gan pedagogi, gan skolēni dzīvoja skaidru, pilnvērtīgu dzīvi.

Savulaik Augusts Dombrovskis formulējis, kā var nonākt pie atziņas par skaidras dzīves nepieciešamību. Būtiska ir aktīva iesaistīšanās kultūras dzīvē, fiziskas aktivitātes. Svarīgas ir zināšanas par vēsturi, savu izcelsmi, tās dod stabilitāti. Šādu zināšanu apgušana ir pamats, uz kā attīstīties tālāk.

Diemžēl vide ir tā, kas ietekmē gan pozitīvi, gan negatīvi. Reizēm pat veidojas situācija, ka smēķēšana ir nepieciešama jauniešu saskarsmei. Bet no cigaretes līdz alkoholam ir tikai solis...

- Latvijā atturības kustībai no teikti ir sena vēsture...

- Pirmās brīvvalsts laikā Latvijā bija viena no vismazāk “dzerošajām” valstīm Eiropā. Šāda situācija bija, pateicoties ļoti pārdomātai likumdošanai un arī veselības izglītībai. Valsts vadītāji, paši atturoties no alkohola, rādīja piemēru sabiedrībai. Svarīgi, kādu piemēru varēja rādīt tieši inteliģence. Tie, kuri nākuši no hernhūtiešiem, savā tālākajā dzīvē, pat neesot dzimtenē, turpināja skaidras dzīves tradīcijas un atstāja tās mantojumā arī nākamajam paaudzēm. Ja arī viņiem gadījās sagrēkot, tas tika uztverts kā jaunums un kauns.

20. gadu sākumā izveidojās pirmā atturības biedrība Latvijas Universitātē – LUSAB. Biedrība nodarbojās ar propagandēšanas darbu, no tās nāca arī pirmie veselības mācības instruktori. Biedrībai žurnālu un citu literatūru palīdzēja izdot Jānis Dāvis, izcils atturības kustības veicinātājs. J.

Dāvis uzdāvināja studentiem bibliotēku ar vērtīgu, daudzpusīgu zinātnisku literatūru vācu, angļu un krievu valodā. Viņš arī bija izcils skolas grāmatu sastādītājs, tautā dēvēts par “ābeču Dāvi”.

Veselības un izglītības ministri tolaik nāca no Universitātes, piemēram, Kārlis Kasparsons (pēc pamatprofesijas ārsts), Juris Plāķis (balta filologs), Aleksandrs Dauge un citi. Tie visi bija atturībasnieki, un šī pārliecība izpaudās arī viņu darbībā, šis skaidrības gars tika nests arī Universitātē.

Augusts Dombrovskis XX gadsimta sākumā deva pajumti radošajai inteliģencei Burtnieku namā. Šajā namā dzīvoja un strādāja tādi izcili Latvijas kultūras cilvēki kā Jānis Jaunsudrabiņš, Kārlis Skalbe, Antons Austrīņš un citi. Tā bija skaidrības sala inteliģencei.

1939. gadā Jānis Dāvis savā testamentā novēlēja LU studentiem – Atturības organizācijas biedriem – namu Krišjāņa Barona ielā 49. Diemžēl šī nodoma īstenošanās pārtrūka 1940. gadā. Jaunieši maz zina par skaidrības nozīmi latviešu radošās inteliģences dzīvē. Vai daudz studentu zina, ka rakstniece Anna Brigadere ir bijusi atturībasniece. Šī viņas pārliecība izpaudās gan literārajos darbos, gan sabiedriskajās aktivitātēs, gan personiskajā dzīvē.

Auseklis savulaik ir trāpīgi pateicis, ka latviešu tauta tieši savās bagātās dziedāšanas tradīcijās smel spēku, atraisītību un pacēlumu. Ja daba cilvēkam ir devusi tādas brīnišķīgas sajūtas kā prieku, mūzikas izjūtu, kāpēc to mainīt pret kaut ko mākslīgu?

- Kādu darbu veic LU Atturības un veselības izglītības veicināšanas fonds?

- Šis fonds tika nodibināts aptuveni pirms gada, tomēr šajā laikā esam paguvuši daudz paveikt. Vispirms izstrādājām darbības pamatprincipus,

noorganizējām darba grupas. Pamatmatematika ir veselības izglītība un aizsardzība Latvijā kultūrvēsturiskā aspektā. Darba grupas pārstāv vēstures, pedagogijas, medicīnas, psiholoģijas un filozofijas svarīgākās tēmas. Fonda darbība sevi ietver studentu zinātnisko pētniecību, kursa, bakalaura, maģistra darbu tematikas izstrādi, kā arī konsultācijas šais jautājumos.

Ceru, ka fonda lektoru vidū nākotnē būs daudz studentu. Fonda valdē ir trīs studenti. Fonds saņem atbalstu no vairākām fakultātēm, t.sk. Juridiskās un Teoloģijas.

Fonda tapšanā ir piedalījušies Inta Kraukle, Skaidrīte Lasmane, Laimdota Pērkone un citi. Juridiskās fakultātes dekāns Zigurds Mikainis palīdzēja izstrādāt fonda statūtos. Esam piedalījušies vairākos pasākumos kopā ar radniecīgu rakstura organizācijām. Kopā ar bezalkohola biedrību “Ziemeļblāzma” un Latvijas Veselības izglītības asociāciju tika organizēta konference “Veselība – dzīves kvalitāte”.

Šodienas studentiem trūkst kultūrvēsturisku zināšanu, un šī nezināšana dara cilvēku nedrošu. Fonda uzdevums ir arī sniegt ieskatu veselības izglītības un aizsardzības vēsturē.

- Kā realizējusies fonda ideja izveidot kopmītni studentiem – skaidra dzīvesveida piekritējiem?

- Iecere izveidot šādu kopmītni būtībā ir vēsturiska – tā bija Jāņa Dāvja doma. Universitātei bija novēlēts nams, kur bija iespēja to izveidot. Toreiz studentu kopmītni vispār nebija. Tagad ir, bet jauniešiem ar skaidru un veselīgu dzīvesveidu būtībā vietas parastā kopmītnē nav. Piemēram, ja nesmēķējošam jauniešim jādzīvo smēķējošo vidū, tad tā ir īsta katonga. Būtu nepieciešama kopmītne, kur jaunieši var brīvi dzīvot, nemainot savu skaidro dzīvesveidu, jo tās ir viņu tiesības.

Universitātes vadība apsolījusi, ka šāda iespēja kopmītnes izveidošanai

būs. Jau tagad LU studentiem – Fonda biedriem – ir iespēja saņemt kopmītni maksas atvieglojumus. Skaidra dzīvesveida studentiem nevajadzētu kavēties un izmantot šo iespēju – griezties Fondā, LU Muzeja telpās 409. kabinetā.

- Kādas ir bijušas aktivitātes skaidra dzīvesveida veicināšanas nolūkā?

- 90. gadu sākumā Latvijā sāka veidoties veselības izglītības mācības pamati. Milzīgu darbu tajā laikā veica Veselības veicinošo skolu kustības entuziasti. Kustībā pašlaik jau iesaistījušās vairāk nekā 100 skolas. Kustībai ir četri reģionālie centri – Kurzemes, Vidzemes, Latgales un Sēlijas. Ar šiem centriem man joprojām ir kontakti; kustībai ir liela atsaucība.

Gadu gaitā cilvēku ētiskajās un estētiskajās vērtībās nekas būtiski nemainās. Allaž ir bijusi vajība pakļauties lētām baudām.

Ja dzīvē galvenais ir gara skaidrība, labi gaiši mērķi, tad prieku sagādā gan putnu dziesmas agrā rītā, gan nakts zvaigžņotā debess, gan pilnvērtīgs darbs.

Jauniešus vienmēr esmu uzlūkojusi ar vislabākajām domām un cerībām.

ANDA LASE

Jāņa Dāvja fonds aicina

Visus, kuri priekšroku dod skaidram, veselīgam, garīgi un fiziski aktīvam dzīvesveidam. Uz sarunu īpaši tiek aicināti Veselību veicinošo skolu beidzēji.

- Ko fonds spēj dot?
- Plašas pētnieciskā darba iespējas veselības izglītībā un aizsardzībā.
- Mājvietu kopmītnē ar finansāliem atvieglojumiem tiem, kuri nedzīvo Rīgā.
- Iespēju veidot šeit vidi, kas atbilst izvēlētajam dzīvesveidam.

Izziņas par J. Dāvja fondu:

LU Vēstures muzeja telpās, Raiņa bulvārī 19, 4. stāvā, 409. vai 411. telpā. Tālrunis: 7-034566 (dienā) un 7-624181 (vakaros).

Sešstāvu mūra dzīvojamais un veikala nams Kr. Barona ielā 49 ir celts 1911. gadā, arhitekts E. Laube (1860 - 1967.) - LU rektors (1922. g.), profesors. 1940. gada 17. janvārī J. Dāvis sastādīja testamentu, novēlot savu nekustamo īpašumu Rīgā, Krišjāņa Barona ielā 49 Latvijas Universitātei, nosakot to izmantot vispārnodarīgiem, labdarīgiem mērķiem - latvju tautības studentu atturības un atturībasnieču kopmītnes iekārtošanai. Šo nodomu izjauca politiskais pavērsiens Latvijās dzīvē un sekojošie notikumi. Tagad ir iespēja vismaz daļēji īstenot šo novēlējumu. Darīsim to kopīgiem spēkiem!

Jānis Dāvis (1867 - 1959) - publicists, pedagogs un pretalkohola kustības vadītājs, aktīvs latviešu skolu, izglītības un atturības biedrību dibinātājs carisma laikā, populārs skolas grāmatu autors. Latvijas brīvvalsts gados J. Dāvja uzmanības centrā bija studējošā jaunatne - topošā inteliģence. Viņš morāli un materiāli atbalstījis Latvijas Universitātes studentu atturības organizācijas.

Prāta skaidrībai un gribasspēkam

Faluņ Gun nodarbības ietver sēdošu meditāciju

Ķīnā Faluņ Gun (Faluņ Dafa) pirmoreiz publiski demonstrēja skolotājs Li Hundži 1992. gadā. Senāk šī pašpilnveidošanās skola tika nodota tikai individuāli un tikai vienīgajam skolniekam. Li Hundži to adaptēja mūsdienu dzīves apstākļiem, tāpēc viņu uzskata par skolas dibinātāju.

Cilvēki ne tikai brīnījās par skolas lielisko atveseļošanās iedarbību, bet arī atrada atbildes uz pašiem dziļākajiem dzīves jautājumiem. Skolnieku skaits arvien pieauga. Pēc 1999. gada Ķīnā veiktajiem oficiālajiem socioloģiskajiem pētījumiem, ar Faluņ Dafa nodarbojās no 70 līdz 100 miljoniem cilvēku.

Faluņ Gun visprecīzāk tiek aprakstīts kā “pašpilnveidošanās prakse”. Tā labvēlīgi ietekmē veselības stāvokli, paaugstina organisma pretestības spējas, pēc saviem principiem atgādina elpošanas un relaksā-

cijas vingrošanu Cigun. Tās mērķis ir ne tikai veselības normalizācija, bet arī apziņas paplašināšana un prāta apskaidrība. Faluņ Gun tulkojumā no ķīniešu valodas nozīmē - Likuma rata pašpilnveidošanās sistēma. Faluņ Dafa ir Lielais Likuma rata pašpilnveidošanās likums, un “Fa” šeit nozīmē Visuma īsteno principu - īpašību “Īstenība - Labestība - Pacietība”. Praktizējot šo pašpilnveidošanās sistēmu, var sajaut enerģijas rotāciju ķermeņa centrā, tas ir Faluņ, kurš var regulēt cilvēka ķermeņa stāvokļus.

Nodarbības sastāv no pieciem lēni plūstošiem vingrojumiem, kuri sevi ietver sēdošu meditāciju. To visu jūs varat ātri un viegli iemācīties vairāk nekā tūkstoš praktikas vietās pasaulē.

Faluņ Dafa mācības būtību meistars Li Hundži ir izklāstījis grāmatā

“Čžuān Faluņ (Likuma rata griešana)”. Tā tulkota un izdota vairāk nekā desmit valodās.

Pašpilnveidošanās skola Faluņ Dafa ir oficiāli atzīta un tiek atbalstīta Kanādā, Austrālijā, ASV. Daudzās pasaules pilsētās 13. maijā tiek atzīmēta Starptautiskā Faluņ Dafa diena. Meistars Li Hundži ir nominēts Nobela Miera prēmijas saņemšanai 2001. gadā.

Faluņ Dafa principu apmācība vienmēr visā pasaulē notiek bez maksas, nav nepieciešama nekāda iepriekšēja sagatavošana vai kādi speciāli apstākļi. Jebkura vecuma cilvēki var brīvi mācīties.

Šī prakse daudziem ir uzlabojusi veselību, atdevusi dzīves jēgu un iekšējo mieru. Aicinām arī jūs to izmēģināt!

Lai saņemtu pilnīgāku informāciju, apmeklējiet internetā:

<http://www.falundafa.org> - angli-

ki;

<http://www.falundafa.ca> - angli-

ki;

<http://www.falunwisdom.net> - an-

giski;

<http://falundafa.spb.ru> - krieviski

<http://www.home.lv/falun-gong>

e-mail: falundafa@neonet.lv

Lai uzzinātu par bezmaksas nodarbībām un deviņu dienu semināriem, zvaniem:

Andrejs: 7323218; 9250582;

Andrejs: 2919131;

Andžela: 2576719.

Konsultatīvais centrs: tālr. 9250582, 7323218.

KULTŪRA

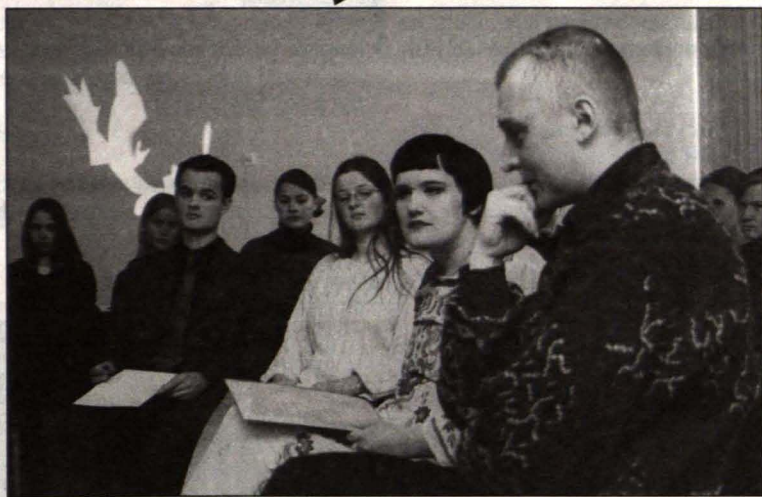
Tikšanās ar rakstnieku Jāni Einfeldu

28. februāra pēcpusdienā Filoloģijas fakultātē ciemojās jaunais prozaiķis Jānis Einfelds. Droši vien ne tikai šīs fakultātes studenti pazīst "Mēness bērnu", "Cūku grāmatu" un citus viņa darbus. Mani tie valdzina ar bezgalīgu fantāzijas lidojumu, pārsteidzošu, sarežģītu tēlainību, metaforu un hiperbolu vījumiem.

Pats rakstnieks ir kautrīgs un kluss cilvēks, kurš, šķiet, ne visai labprāt atklāj savus radīšanas noslēpumus. Tomēr maģistrante Ērika, kura risināja sarunu, no ciemiņa izdibināja daudz interesantu faktu, piemēram, to, ka viņš raksta astoņas stundas dienā un nākotnē iecerējis radīt patiesi iespaidīgu skaitu romānu un stāstu.

Pasākuma mazliet saspringto gaisotni atraisīja un klausītāju smaidu izvilināja J. Einfelda stāsts par laumiņu Sisi paša autora lasījumā.

Tikko nācis klajā J. Einfelda nove-

J. Einfelds priekšplānā un filoloģijas studenti

ļu krājums ar intriģējošu nosaukumu – "Pornogrāfisko bildiņu tirgotājs".

Cilvēku saskarsme un erotiskie pārdzīvojumi – tā ir joma, ko skar šī

grāmata. Vēlu tai atrast daudz ieinteresētu lasītāju!

IEVA JASINSKA

Izsludina Annas Ābeles balvu filoloģijā

2001. gada 1. maijā aprit 120 gadi kopš starptautiski pazīstamās valodnieces, latviešu eksperimentālās fonētikas iedibinātājas, pirmskara Latvijas Universitātes profesores Annas Ābeles (1881 - 1975) dzimšanas. Akadēmiskās organizācijas "Ramave" prof. A. Ābeles piemiņas fonds izsludina balvu par nozīmīgiem pētījumiem latviešu filoloģijā, kas publicēti vai manuskriptā pabeigti 2000. - 2001. gadā.

Ar "filoloģiju" šeit saprotamas visas humanitāro zinātņu nozares, kas bija pārstāvētas Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātē, priekšroku dodot darbiem latviešu valodniecībā un jo īpaši pētījumiem, kas tuvāki

prof. A. Ābeles interešu lokam vai dokumentē viņas mūža gaitas.

Balvas apmērs: 1000 ASV dolāru; ja nepieciešams, balvu var arī dalīt.

Balvai domātos darbus (paši autori vai darbu izdevēji) var iesniegt (divos eksemplāros) līdz š. g. 20. aprīlim Rīgā, Visvalža ielā 4a, Baltu valodu katedrā, "Ramave".

Balvas ieguvēju pasludina š. g. 1. maijā - prof. A. Ābeles dzimšanas dienā; balvu svinīgi pasniedz "Ramaves" saietā.

Ar cieņu - LIDIJA LEIKUMA, prof. Annas Ābeles piemiņas fonda pilnvarotā persona (tāl.: 7224811)

TITULS

Būt skaistam ir cilvēcīgi

Vairākums viņu pazīst kā konkursa "Mis un Mistery Latvija 2000" uzvarētāju. Tu viņu, iespējams, zini kā LU Ekonomikas un vadības fakultātes studentu. Abos gadījumos viņš ir Ilmārs Līpskis no Siguldas - sarunā ar "UA" par to, vai viegli būt skaistam.

- Kam būtu bijis jānotiek, lai tu nepiedalītos skaistumkonkursā?

- Ja es nedejotu, simts punktu, man šajā konkursā nebūtu. Jau no trīs gadu vecuma deju tautas deju ansamblī "Gundega". Dejošana par seviem 60% mani ir izveidojusi tādu, kāds esmu pašlaik. Ja nedejotu, būtu pavisam savādāks. Arī konkursu skatītos, kā parasti, pa televizoru. Ja vien mēģinājuma dienā blakus zālē nenotiktu pieteikšanās konkursam "Mis un Mistery Sigulda 2000"...

Dejošanas vadītāja toreiz teica: - Laižam uz konkursu, būs foršs tušņš...

Es: - Ko jūs, galīgi... Vērtēšanas komisijā bija horeogrāfs Agris Daniļevičs. Vadītāja bija pastāstījusi viņam par mani un vēl vienu puisi. Tad nu mēģinājuma laikā atvērs durvis, ieskrēja Daniļevičs, pakēra mūs abus aiz rokas un ievilkā pieteikšanās zālē... Tā nebija mana ideja, tādēļ uzvaru neizjūtu kā savu personisko sasniegumu.

- Latvijas pusfinālā gan noteikti gatavojies...

- Iepriekšējā vakarā ar draugiem biju Vaidavas pirtī... Pirtošāns notika līdz astoņiem rītā. Rīgā bija jābūt vienpadsmitos. Tajā rītā es paēdu brokas-

tis un bez gulēšanas aizbraucu uz pusfinālu. Neuztvēru to visu tik nopietni. Neuzskatīju sevi par kaut kādu tur Misteru. Vēlāk, braucot uz pirmo mēģinājumu, domāju - "ārprāts, ko es tāds lauku puika tur darīšu! Sanāks visi balti zobiem, zeltītiem matiem...". Tuvāk iepazīstoties, sapratu, ka visi esam normāli cilvēki.

- Intrigas un skandāli...

- ... ir cilvēku radīts mīts par skaistumkonkursiem. Arī es agrāk domāju - "Tur noteikti notiek tā-ādas lietas: viens otram peldbikses zog, mēģina kaut kā iegāzt u. tml." Es nezinu, kā ir citos konkursos, bet šajā nekas tāds nenotika. Tiek runāts arī par titulu nopirkšanu. Viennozīmīgi - nē. Domāju, ka nevarētu atļauties samaksāt vienpadsmit komisijas locekļiem...

Skatoties konkursa atkārtojumu, ievēroju, ka finālā mēs iznākam tieši tādos pāros, kā vēlāk tiekam nosaukti. Cilvēks no malas varēja nodomāt, ka mums jau iepriekš viss bija zināms. Taču es līdz pat pēdējam mirklim neko nezina. Man tas bija šoks. Nevienu brīdi nebiju sevi iedomājies kā Misteru. Stāvēju ar stīvu muguru un pat pasmaidīt nevarēju.

- Vai piedalīties skaistumkonkursos, tavuprāt, ir vīrišķīgi?

- Es domāju, ka jā. Būt skaistam ir cilvēcīgi. Tas, ka tu izej uz skatuves. Lai arī ceļi trīs, tu tomēr tur esi. Tu to vari. Tam ir vajadzīga drosmē, un tas ir vīrišķīgi.

- Par skaistu cilvēku piedzimst vai kļūst dzīves laikā?

- Manuprāt, par skaistu izveidojas. Piemēram, es zīdaiņa vecumā biju

vienkārši šausmīgs - ar visādām pūtēm un izsitumiem. It kā jau katrai mātei savs bērniņš ir tas smukākais, tomēr mana māte ir atzinusies - bērniņā esmu bijis briesmīgs.

- Pasaulē ir neglīti cilvēki?

- Es domāju, ka ir. No skaistumkonkursa viedokļa neglīti. Cilvēks var nederēt konkursam, taču pats par sevi viņš var būt ļoti simpātisks. Varbūt tas skanēs nedaudz banāli, bet man krietni svarīgāks ir iekšējais skaistums.

- Skaistumkonkursos primārais tomēr ir ārējais skaistums. Piedod, bet vai tā vērtēšanas procesā nejuties kā gaļas gabals...?

- Jutos... Puišiem gan nebija iznācis peldbiksēs. Tomēr peldbiksēs bija jāiet pie žūrijas. Tas man likās tā mazliet pazemojoši. Jutos apmēram kā zirgu skatē, kur tevi kā tādu zirdzīņu izdzen vispārējai nopētišanai... Tas bija mazliet nepatīkami, bet tam ir jābūt tik tā...

- Skaistums prasa upurus... Kādas ir puīšu nodevas tam?

- Zinu puīsi, kurš skaistuma vārdā gandrīz sabeižda veselību - lai iegūtu formīgu augumu, rija dažādus pulveriņus. Beigās, pirms konkursa, viņam bija jāēd tabletes, lai novāvētu. Manas domas par to - dēļ vienas dienas gadā nav vērts sabojāt savu veselību uz visu mūžu.

Man varbūt lielākais bija laika upuris. Visu pagājušo gadu divas reizes nedēļā bija mēģinājumi. Tad vēl dažādi kopīgi izbraukumi un uzstāšanās. It kā jau tas nav daudz, bet ja visu nedēļu ir darbs... Pa vidu vēl dejošana.

Piektdien, tūlīt pēc darba, mēģinājums. Sestdien visu dienu mēģinājums. Svētdien man ir Universitāte, un pirmdien viss atkal sākas no gala. Es vienkārši neizjūtu brīvo laiku.

- Kā tu vērtē pašreiz pasaulē esošo plastisko operāciju bumu?

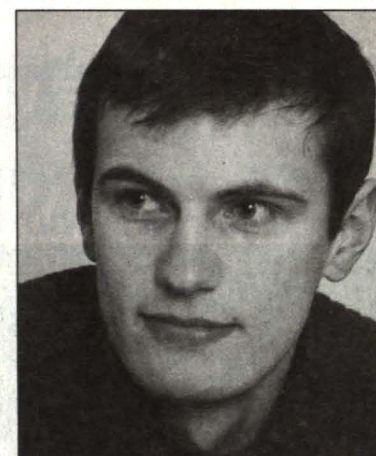
- Es to jebkurā gadījumā neatzīstu. Cilvēka skaistums ir tajā, ka viņš ir dabīgs. Tikai jābūt sevi pasniegt. Es pilnīgi un galīgi neatbalstu to, ka visiem cilvēkiem jābūt vienam standartam. Tagad jebkurš, kuram ir nauda, var sev pasūtīt standarta skaistumu. Cilvēks tiek salīpināts kā no plastilīna. Tomēr ko tas dos, ja mēs visi būsim vienādi skaisti? Es domāju, ka katram ir jāceļas ar kaut ko savu. Labi, viens varbūt ir skaists. Toties otram ir baigi labā humora izjūta. Trešais izcili dejo u. tml.

- Kādi ir jābūt meitenei, lai viņa tavās acīs būtu skaista?

- Sautu konkrētas īpašības - maza, mīļa, labestīga - manuprāt, ir mulķīgi. Man svarīgs ir tas viss kopā. Reāli ir tā - satiec meiteni, un kaut kas tev viņā iepatīkas. Vai tas, kā viņa uzkāpj uz pakāpiena, vai tas, kā viņa no rīta nomazgā muti. Kaut kādi tādi sīkumi veido viņas kopējo tēlu. To, kas viņā peldo, tu arī redzi kā kaut ko skaistu.

- Kādam būt ir vieglāk - skaistam vai gudram?

- Gudrībā, manuprāt, ir vairāk jāiegulda. It īpaši šajos laikos. Tikai ar skaistām acīm vien cauri izbraukt vairs nekur nevarēsi. Ir lietas, kuras no tevis prasīs un kuras tev būs jāizdara. Plakstiņu plīkšķināšana te nepa-

līdzēs. Ikdienas darbs ir jādara neatkarīgi no tā, vai esi Mistery vai nē. Vieglāk, protams, ir būt gan skaistam, gan gudram. Skaistums gudrību, manuprāt, nemazina. Un otrādi.

- Vai ikdienā tiec atpazīts?

- Jā, krietni vien. No sākuma man tas traucēja. Piedomāju pie visa, ko darīju. Likās, ja esmu Mistery, tad jāievēro kaut kādas normas. Tagad vairs nejutu, ka kaut kas būtu dziži mainījies. Man ir tie paši draugi. To, ko darīju agrāk, varu darīt arī tagad. Vienīgi Ilmāra vietā tagad bieži ir tas Mistery.

- Vai ir kas tāds, ko esi sapratis, tikai pateicoties šim konkursam?

- Atzīsimies - mums katram ir kaut kādi kompleksi. Esmu sapratis, ja vēlies sev palīdzēt, tad ir jācenšas tos ignorēt. Šis konkurss man bija labs veids pāris kompleksu atmešanai. Es ieguvu pašpārliecinātību. Un, kas svarīgi - ne tikai ārējā izskata ziņā.

GITA LIEPIŅA

SPORTS

Latvijas čempionāts galda tenisā

Sandijs Vasiļevs - divpadsmitkārtējs, Olga Kartuzova - desmitkārtējā!

Veiksmīgs starts izdevies s/k "Universitātes Sports" galda tenisistiem Latvijas 52. čempionātā galda tenisā (čempionātu skaits - skaitot pēckara periodu). Pēc vienpadsmit gadu pārtraukuma čempionāta finālposms notika Iecavā, bet jau priekšsacīkstes noritēja gan K. Valdemāra ielā 48, gan RTU sporta zālē, Meža ielā 1.

Ar katru gadu konkurence kļūst aizvien stiprāka, tāpēc izcīnītās piecas zelta (no astoņām) un divas bronzas medaļas var uzskatīt par panākumu. Bija gadi, kad s/k "US" pulcināja daudzus labākos republikas galda

tenisistus, medaļu bija pat vairāk nekā tagad. Daži sportisti jau pametuši aktīvās sporta gaitas, bet citi pārgājuši uz citiem klubiem.

Vislielāko uzslavu pelna VSI II kursa students S. Vasiļevs, ar iesauku "Dzelzs Fēlikss", kurš izcīnīja trīs zelta medaļas un kļuva par absolūto šo sacensību čempionu. Viņš kļuva par divpadsmitkārtējo valsts čempionu vienspēlē. Tas ir slavenās LVU absolventes Dzintras Lūkinas rekorda atkārtojums. Viņa uzvarējusi divpadsmit gadus pēc kārtas.

S. Vasiļevs finālā ar 3 : 0 pārspēja kādreizējo s/k "US" galda tenisistu V. Tolkačovu, kurš tagad pārstāv s/k "Laura". Jau otro gadu pēc kārtas S. Vasiļevs kopā ar mūsējo G. Rūsi uzvarēja vīriešu dubultspēlē un arī

jauktajā dubultspēlē, arī ar bijušo s/k "US" pārstāvi I. Jozepsoni.

Vēl jāatzīmē, ka savas sporta karjeras laikā pirmo reizi, piedaloties Valsts čempionāta vienspēļu sacensībās, nezaudēja nevienu setu. Slavenais U. Eglītis to spējis divas reizes. Sandijam ir uz ko tiekties.

Mazāk veiksmīgi šoreiz sacensības aizvadīja pērnā gada čempions G. Rūsis.

Jau otro gadu pēc kārtas - pērn pusfinālā, bet šogad jau ceturtdaļfinālā viņu saveida kopā ar republikas ranga lideri S. Vasiļevu. Ja pērn G. Rūsis uzvarēja Sandiju, tad šogad Sandijs lieliski revanšējās par pagājušajā gadā piedzīvoto zaudējumu, uzvarot Gundaru ar 3 : 0. Kaut gan G. Rūsis pēc zaudējuma vēl varēja

izcīnīt 3. vietu, viņš vairs nebija cīnījās un palika tikai 8. vietā. J. Zicāns - 6. vietā, bet 9. vietā - J. Isajevs.

Sievietēm vienspēlē par desmitkārtējo republikas čempioni kļuva LU sporta metodiķe Olga Kartuzova (pēc triju gadu pārtraukuma). Olga izcīnīja arī bronzas medaļu sieviešu dubultspēlē kopā ar Baibu Gāgu no Iecavas. Vienspēlē par panākumu jāuzskata arī D. Ročānes izcīnīta 6. vietu un A. Orlovas 7. vieta. L. Krūmiņa dalīja 9. - 10. vietu.

Pēc neatkarības atgūšanas katrs republikas čempionāts kalpo par kritēriju, lai iekļūtu valsts izlasē startam Eiropas un Pasaulē čempionātā. Šīs sacensības ceļazīmes uz Pasaulē čempionātu Japānas pilsētā Osakā sadalīja no 23. aprīļa līdz 6.

maijam. Lai turp nokļūtu, abi Latvijas meistari varēs startēt par federācijas prezidenta A. Saharenko sarūpētajiem līdzekļiem. Vēl divi sportisti dāmu un kungu sacensībās varēs startēt, ja būs sameklējuši ceļanaudu tālajam lidojumam. Tādēļ mūsu izlase bieži nēstartē stiprākajā sastāvā.

Iecavā sacensībās noraidzījās arī bijušais LVU Ekonomikas fakultātes students Aldonis Šerbinskis, kurš mācījās no 1969. līdz 1971. gadam. LVU viņam nebija lemts beigt, bet galda tenisam joprojām palicis uzticīgs. Vērojot sacensības Iecavā, tika uzrakstīti vairāki dzejoļi.

GENĀDIJS KARTUZOVS, LU lektors, galda tenisa treneris

KONKURSS

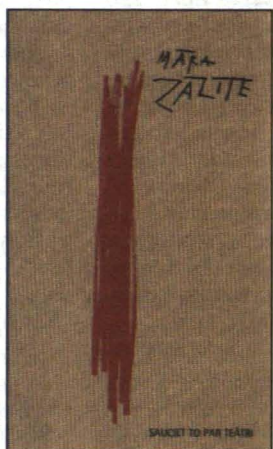
Jumava piedāvā

Māra Zālite. "Sauciet to par teātri!"

Tā ir apjomīga, iespaidīga, mākslinieciski ekstravaganti noformēta grāmata. (Mākslinieks Ilmārs Blumbergs). Paskatieties paši – tas jums būs kas jauns un pārsteidzošs, dvēseli saistošs! Grāmatas 519 lapās iekļautas deviņas M. Zālītes lugas: "Pilna Māras istabiņa", "Tiesa", "Dzīvais ūdens", "Lāčplēsis", "Eža kazociņš", "Meža gulbji", "Kaupēns, mans mīlais!", "Margarēta", "Indriņa Hronika".

"Tad nu izcel no mirušiem mūs!"

Lai mēs strādātu atkal
Savās druvās un sētās
Lai mēs dzīvotu atkal
Savās mājās, kas svētas,
Savās mājās, kas svētas
Vienmēr bijušas mums."
(M. Zālite. "Kaupēns, mans mīlais!")

Pauls Putniņš – "Jaunā Latvijas laika lugas"

P. Putniņš (dz. 1937. g.) ir vairāk nekā 30 lugu autors. Profesionālajos un amatierietāros iestudētas 25 lugas. Jau ar pirmo lugu "Kā dalīt zelta dievieti?" (teātri - 1968. g.) dramaturgs gūst skatītāju atzinību. Tai seko populārās: "Paši pūta, paši dega" (1972), "Pusdūša" (1980), "Uzticības saldā nasta" (1981), "Ar būdu uz baznīcu" (1987) u. c. Katrs no P. Putniņa lugu uzvedumiem kļuva par notikumu tālaika kultūras dzīvē. P. Putniņš savās lugās gan liriski, gan satīriski, citviet pat groteski atklāj tēlu raksturus un to iekšējās pretrunas, uz ikdienas sadzīves fona risinot sociālus un ētiskus jautājumus.

"Man nav nejašu lugu, katra no tām ir notikums manā dzīvē" (P. Putniņš).

Jaunais konkurss

1. Kurā M. Zālītes lugā un kas runā šādus vārdus:

"Manās sāpēs tu rūdīsies.
Manās asarās šķīstīsies.
Manās ilgās tu remdēsies.
Manā mīlā tu atdzimsi."

2. P. Putniņš ir autors lugām "Viņpus" un "..... svētki".

3. Kas ir P. Putniņa grāmatas "Jaunā Latvijas laika lugas" māksliniece?

4. Nosauciet grāmatas "Soross par Sorosu" autorus!

5. Kādā "Jumavas" izdotajā grāmatā var meklēt padomu, kā noteikt – vai bērnam ir "nerealizēšanās sindroms"?

Iepriekšējā konkursa pareizās atbildes uzvarētāja **Lienīte Vaļka**.

ZANE STRODE

SLUDINĀJUMI, INFORMĀCIJA

Latvians,
I'm young swiss and I'm very interested in Latvia. That's why I'm looking for penfriends from this wonderful country. I would be very happy if you would publish my address in the University newspaper. Please publish the following text:

"I'm a young swiss and I'm looking for penfriends from Latvia. Please write me in English or German, with photo."

My address:
VITUS CASTELBERG
HINTERM-BACH 34
CH-7000 CHUR
SWITZERLAND

Chur

SPSS: Datu apstrāde, apmācība.
Tālr. 7531434. Gustavs

TEĀTRA PELE VĒRO

Kas un kāpēc nedrīkst skatīties

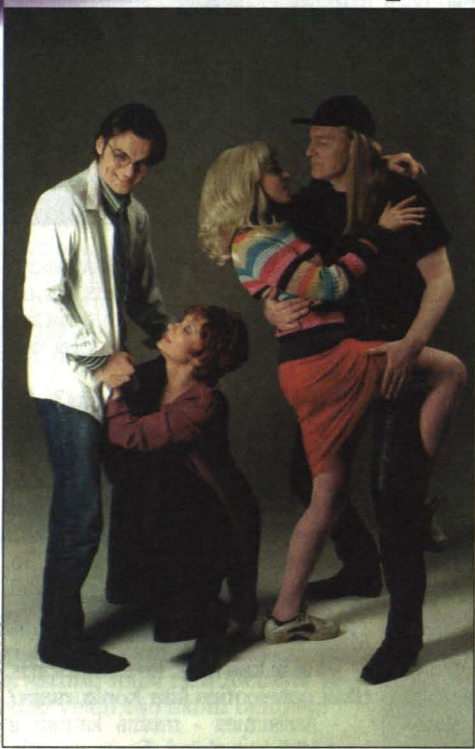

Foto: JĀNIS DEINĀTS

"Līdz 14 gadiem skatīties neiesakām". Šie ekscentriskie vārdi rotā jaunākās O.Krodera izrādes "NĀC TUVĀKI!" reklāmas afišu. Un ne velti. Šajā rakstā atklāšu, kāpēc tik tiešām šo izrādi nevajadzētu skatīties "līdz 14". Tas nav tikai lēts reklāmas triks. Un tāpat - kategoriski skatīties nedrīkst:

Pirmkārt un galvenokārt: mazie, jaukie, mīļie, zaļie uķi-uķi bērņukiņi, kā arī visi tie, kas par tādiem grib pa-

likt. Pēc izrādes noskatīšanās (patiesībā jau pietiku ar klausīšanos vien) šie dūjiņas var kļūt par kailiem, steniem, kenijiem vai citiem sīkajiem rupekļiņiem no "Dienvidparka". Paši domājiet, kāpēc.

Otrkārt, bet ne mazāk svarīgi: jaunas, svaigas, tā teikt - vēl pumpurā - ēteriskas daļiņas dzimuma pārstāves ar sliekami uz romantiku un sentimentalitāti. Izrādē nav sapņu prinču, kas nolaižas ar rozā mākonī, apbērdami savas princeses ar konfekšu lietu. Ir divi rupji, piedodiet, tēvaiņi - nekrologu rakstītājs Dans (Andris Makovskis) un dermatologs Larijs (Artis Robežnieks) -, kas pārņemti ar savu primitīvo vajadzību apmierināšanu.

Treškārt, un ne pa jokam: LR u. c. pilsoņi ar ieprogrammētu konservatīvu nostāju par to, ko drīkst runāt un darīt atklāti, un ko - nē. Izrādē vārds "nedrīkst" nepastāv. Visas lietas un parādības tiek sauktas to istajos vārdos. Cilvēku attiecības atklātas to kailumā (vārda abās nozīmēs). Arī abu izrādē darbojošos dāmu - fotomākslinieces Annas (Indra Briķe) un striptīza dejtājas Alises (Gundega Ozolīte) - ārēji krāšņās medaļas izgaismotas arī no tumšās puses.

Ceturtkārt, kā jau ceturtkārt: visi tie homo sapieni, kas iegrimuši nostalgijā par "vecajiem labajiem laikiem", kad "gan tā nebija". Cilvēku dzīve ritēja dabīgā gaitā, viss notikās bērzu bīzītē, nevis darba kabinetā pie datora. Arī mūsdienīgā tēma par seksu caur internetu izrādē tiek asprātīgi un ne pa jokam apspēlēta.

Piektkārt un beidzamokārt: sievietes ar nelīdzsvarotu nervu sistēmu, kā arī pumpaini tīpi ar izteikti saasinātu un depresīvu pasaules uztveri. Izrādē redzētais un dzirdētais neveicinās seriālos u.c. baroto pārliecību, ka beigu galā viss ir labi un skaisti. Izrāde nebeidzas ar happy end, pāri nedabonās, lai tālāk dzīvotu "ilgi un laimīgi".

P! Ja tu, dārgo lasītāj, ietilpst kādā no augšminētajām kategorijām, nenokar šņauci. Ir taču tik daudz jauku, skaistu un ne mazāk pārdomu rosinošu izrāžu, kuras var pagūt noskatīties. Ja vēlies to darīt drauga kompānijā un bez maksas, padoma:

1. Kur atrodas Dailes teātris?

2. Nosauc DT vadošos aktierus!

3. Kurš kritiķis par šo izrādi "Die-nā" izteicies: "Nu ko tur daudz - jā-redz!" Ja izdomāji, atbildes līdz 25.martam atnes uz "UA" redakciju vai atsūti uz manu e-pasta adresi: pele@latnet.lv

Iepriekšējo pareizo atbilžu īpašnieces ir Kristīne Birzniece, Gunta Rutka un Sandra Virza. Zvaniet DT administratorei (7294444).

PELE

TAS VAR JŪS INTERESĒT

Vasaras universitāte Baltijas studentiem

No 1. līdz 15. jūlijam Rīgā notiks Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienesta (DAAD), Hāgenas Tālmācības universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes rīkotā starptautiskā vasaras universitāte Baltijas valstu studentiem

"Brücken bauen - über Brücken gehen"

("Tilti, kurus ceļam, - tilti, pār kuriem ejam")

Vasaras universitātē aicināti piedalīties studenti, kuri vēlas padziļināt savas vācu valodas zināšanas intensīvās vācu vieslektoru vadītās nodarbībās (ik dienas četras stundas), iepazīties ar Baltijas valstu un Vācijas kultūras,

ekonomiskās un politiskās dzīves aktualitātēm, kā arī kopā ar pārējo Baltijas valstu studentiem piedalīties semināros, diskusijās un dažādos kultūras pasākumos.

Vācijas Akadēmiskās apmaiņas dienests sedz visus izdevumus, kas saistīti ar piedalīšanos vasaras universitātē. Studenti ar dalības maksu 50 DM apjomā piedalās kultūras pasākumu finansēšanā.

Pieteikšanās dokumentu iesniegšanas termiņš: 31.03.2001. (pasta ziņmogs).

Sīkāku informāciju interesenti var saņemt Hāgenas Tālmācības universitātes Rīgas studiju centrā Kaļķu ielā

1, 222. telpā, tālr. 7-089012, e-mail: snikere@acad.latnet.lv

Patiesā ciena - **MĀRA SNIKERE**,
Hāgenas Tālmācības universitātes
Rīgas studiju centra vadītāja

"Universitātes Avīze"

(Iznāk katru otro otrdienu)

Redaktore v.i. IEVA JASINSKA
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Fotogrāfs TOMS GRĪNBERGS
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datortālmācību veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586
(pastkastīte atrodas LU kancelejā)
Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss 7034330
Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv
Mājas lapa Internetā: <http://www.lanet.lv/~luua>
Reģistrācijas apliecība Nr. 535.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta.
Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

Galda teniss

LU Kausa izcīņas sacensības galda tenisā notiks 22. martā Ķīmijas fakultātes zālē Kr. Valdemāra ielā 48. Pieteikšanās un reģistrēšanās sievietēm - pl. 14 (sacensību sākums pl. 14.30), bet vīriešiem - pl. 17 (sacensību sākums 17.30) Komandas sastāvā 5 sievietes un 5 vīrieši.

Volejbolmīļiem

Lielās Balvas izcīņas sacensības volejbolā notiks 29. martā Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes sporta zālē. Sacensību sākums pl. 16.

Kross

Izturības pārbaude krosā vīriešiem - 3 km un sievietēm 1 km distancē, notiks 5. aprīlī Šmerli pie Infekcijas slimnīcas.

LU SP lapa

UZVARĒTĀJU KONGRESS

LSA Valde: no kreisās: D. Dabola, E. Aizsilniece, J. Pūce, S. Jansone, R. Eglājs, D. Sile, I. Saiva un R. Ričiks

Kongresa delegāti (ap 200)

LSA eksprezidente S. Jansone nodod pilnvaras J. Pūcei

No coment

Jautrais mājupceļš autobusa

[Ne]atkarīgais vērotājs
ALFONS BETONS

Latvijas Studentu apvienība (LSA) savā kongresā 3.martā Ventspilī apliecināja brīdumu par spīti tikai sešu gadu darbībai augstākās izglītības laukā un apņēmību arī turpmāk godam aizstāvēt studentu intereses. Studentus svētigajā cīņā turpmāk vadīs jaunievēlētais LSA prezidents Juris Pūce, kas līdz šim jau aktīvi darbojies gan LU Studentu padomē, gan pašā LSA.

Vairākkārt kongresa laikā tapa atzīts, ka LSA ir uzvarējusi galvenajā, kas bija aktuāls pirms gada – cīņā pret vispārēju maksas izglītību. Toreiz LSA kongresā Jelgavā ar pārliecinošu balsu vairākumu (4:1) tika pieņemta rezolūcija, atbalstot valsts finansētas studijas, bet turpmākā gada gaitā vispārējās maksas izglītības ieviešanu noraidīja arī valdība.

Kongresa nagla nepārprotami bija mūsu pašu Universitātes pārstāvja Ritvara Eglāja pārskats par darbu organizācijas valdē un LSA vispār. Veiklī žonglējot ar priekšvēlēšanu saukļiem ("pieredze un profesionalitāte", "kompetence, inteliģence, stabilitāte" utml.), Ritvars pašironiski pauda pārliecību par LSA spēkiem un nobeigumā pievienojās Sandim Ozoliņam: "Katram ir jābūt labam spēlētājam savā laukumā. Es atbalstu rīcības cilvēkus!"

Savas cīņas izvērtās par visiem kongresā vēlējamiem amatiem. Vēlējot Revīzijas komisiju, vairāku citu augstskolu pārstāvji atsauca savu kandidatūru, tā ka palika vien LU izvirzītie, kurus tad ar pārliecinošu balsu vairākumu neievēlēja – sak, paši negribam, bet citiem arī nedosim. Pēc pārtraukumā veiktā izskaidrošanas darba Revīzijas komisiju tomēr izdevās ievēlēt, turklāt nu jau tradicionāli ar iepriekšējo prezidentu (šoreiz – Sandru Jansoni) priekšgalā.

Prezidenta amatam bija izvirzīti veseli četri kandidāti: Universitātes pārstāvji Oskars Dilēvičs un Juris Pūce, Rīgas Tehniskās universitātes Studentu parlamenta vadītāja vietnieks Guntis Glušņonoks un Starptautiskā praktiskās psiholoģijas institūta studentu vadonis Jānis Miklaševičs. Nepārprotami bija manāms, ka galvenais kandidāts ir Juris, taču lielam lielais debatētāju vairākums atzina, ka viņš ir, hm, autoritārs. Tālāk gan secinājumi bija atšķirīgi. Trejādi tos grupējot:

- bet tas ir labi;
- bet citi kandidāti ir vēl sliktāki;
- un tas ir slikti.

Balsošana apliecināja, ka trešā viedokļa aizstāvji ir mazākumā, un Juris tapa sestais LSA prezidents, teicot svinīgās LSA prezidenta solījuma vārdus: "Es solos būt labs prezidents," saņemot Sandras svētību ar nosacījumu: "Esi cilvēcīgs!" un deklarējot par savas rīcības pamatvirzienu cīņu pret autoritārismu. Viceprezidenta amatā bez īpašām debatēm ievēlēja jau minēto RTU pārstāvi Gunti.

Optimizējot iekšējo uzbūvi, LSA kongress grozīja organizācijas statūtus, tādējādi LSA valdes ievēlēšanu uzticēdams LSA domei, kas sanāk 17.martā, tātad līdz tam vēl darbojas LSA vecā valde (LU – Ritvars Eglājs, Egita Aizsilniece, Inese Sai-

va, VeA – Daiga Dabola, RPVA – Raitis Ričiks; RTU – Dita Sile). Savukārt, ātrēji studentu viedoklis tapa pausts divās rezolūcijās – par studentu kredītēšanas apstākļu uzlabošanu un par augstākās izglītības finansēšanu. Te gan delegātu vidū nebija būtisku domstarpību, un jācer, ka pieņemtās rezolūcijas līdzēs studentu pārstāvjiem panākt labāku sociālo nodrošinājumu un augstākās izglītības atfistību vispār.

Visnotaļ atzinīgi vērtējamas ventspilnieku rūpes un gādība par kongresu – gan kongress sākās ar kapučīno pauzi, gan negaidīti interesanta un sakarīga bija pilsētas galvas Aivara Lemberga uzstāšanās, gan visādi citādi apstākļi raženam delegātu darbam un labsajūti.

Jaunā vadība Guntis un Juris ciešām saitēm sieti

Kas notiek LU SP?

(vajadzētu izdomāt foršāku nosaukumu, lai gribētos lasīt)

K.ANTE

9. martā pl.18.30, nedaudz pārguruši no dienas darbiem, bet tomēr visnotaļ spārīgi 27 LU SP locekļi sanāca uz savu kārtējo sēdi. Galvenais šīs sēdes uzdevums bija deleģēt 5 LU SP pārstāvjus LSA domei. Jaunā LSA dome pirmo reizi sanāks 17.martā Baltijas Krievu institūtā. Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, kad LSA domnieki tika deleģēti katrai domes sēdei, šie darbosies visu gadu. **LSA domei tika izvirzīti:** M.Galeniece, I.Lukaševičs, R.Eglājs, K.Ante, I.Saiva, Ē.Samulis, E.Jaunups, G.Zembergs, M.Kropa, A.Millers un S.Serņkāns. Pēc balsosanas rezultātiem par LSA domniekiem

kļuva: K.Ante, R.Eglājs, M.Kropa, I.Lukaševičs un I.Saiva.

Sakarā ar LSA statūtu grozījumiem LSA dome ievēlēja LSA valdi. LU SP atbalsta I.Dilēviča, E.Jaunupa, M.Kropas, Ē.Samuļa un J.Švinska kandidatūras uz vakantajām vietām LSA valdē.

Bez tam šinī sēdē tika apstiprinātas V.Gejmana un L.Kalvāna pilnvaras darbībai Info komisijā.

P.S. Sēdes nobeigumā ar svinīgu uzrunu, skajām un emocionālām replikām, sirsniņiem rokas spiedieniem, saldiem tortes gabaliem un paša svinību vaininieka sagādātu šampanieti tika nosvinēta J.Pūces ievēlēšana par LSA prezidentu.

Pūce – kas tas ir un kā ar to cīnīties?

3.martā Ventspilī Latvijas Studentu apvienība (LSA) savā Kongresā par organizācijas prezidentu ievēlēja mani, Juri Pūci, LU tiesību zinātņu 4.kursa studentu. Jaunais amats uzlika daudzus pienākumus, daudzas apņemšanās vēl no iepriekšējo gadu aktīvistu pūriņa. Kāds esmu es un ko es grasos darīt tik lezīnīgu, lai nākamais gads, runājot LSA mūžam aktīvā biedra R. Eglāja vārdiem, būtu studentijā saucams par Pūces gadu?

Esmu 21 gadu vecs rīdzinieks, studēju Latvijas Universitātes juristos. Jau pilnus divus gadus esmu studentu pašpārvaldes kustības aktīvs dalībnieks. Manas karjeras lezīnīgākie punkti ir LU Studentu padomes loceklis (tagad jau trešo sasaukumu pēc kārtas), LU SP valdes (prezidija) loceklis, LU

senators, LSA viceprezidents un tagad jau LSA prezidents. Studentu pašpārvalde mani saista ar iespēju aktīvi ietekmēt procesus, kas ietekmē arī mani, darboies jaunu, perspektīvu un nekaunīgu cilvēku pulciņā, iegūt jaunus, kompetentus un jaukus draugus. Tas, kas mani visvairāk sevi izbrīna, ir atmiņas par to laiku, kad ienācu studentu pašpārvaldes darbā, un toreizējā pārliecība, ka neko daudz jau tā pašpārvalde izdarīt nevar. Tagad šī pārliecība ir mainījusies par 180 grādiem. Esmu pārliecināts, ka, smagi strādājot, studentiem nav nekā neiespējama.

Šogad LSA ir jāstrādā, lai tās darba augļi aplaimotu katru studentu. Nav paredzams, ka istos darba augļus mēs varēsim sajūst jau tagad, taču ir skaidrs, ka, tikai tagad iesākot ko darīt,

mēs vispār kaut kad sajūtīsim uzlabojumus. Studentu sociālais nodrošinājums ir mana pirmā prioritāte. Esiet kopā ar LSA šai cīņā pēc labākas nākotnes un veiksmīgākas ikdienas!

Ārpus studentu lietām dzīvē ir maz laika pat mācībām, kur nu vēl privātas dzīves kopšanai, tomēr jaunas asinis ir jaunas asinis. Izklaidē laiks tiek atvēlēts pietiekami, lai apzinātos, ka studentiskā dzīve ir tā vērtā, lai par to pacīnītos.

Mans aicinājums visiem studentiem ir nenovērtēt par zemu savas iespējas sasniegt augstāku lidojuma pakāpi, ietekmēt procesus, kas skar mūs visus. LSA ir viena no metodēm, lai to darītu.

Studēt LU ir vērts!

LU pārstāvji - Jānis S., Janis P., Peteris, Ivars, Ģirca, Dainis, Kārlis, Saiva, Māra Kristīne

KRISTĪNE, MĀRA, JĀNIS, IVARS, SAIVA, KĀRLIS

Aiņ šogad pienāca tā fantastiskā diena, kad potenciālajiem studentiem bija iespēja aplidot Latvijas Universitātes stendu izstādē "Skola un grāmata 2001" no 8. līdz 11. martam.

LU stendā, ar lielu pacietību (pārbaudītu), informāciju (...) un jautru prātu bruņojušies, 12 studenti un divas Studiju Padomnieku centra jaukās pārstāves konsultēja par studiju iespējām Latvijas Universitātē.

Pār šiem četrpadsmit nabadziņiem kā buldozers pāri vēlas apmēram 33

000 interesentu ar dažnedažādākajiem jautājumiem un komentāriem.

Un tā, daži no tiem: (jautājumi)

- "Vai pie jums var apgūt dizeltraktora programmu?"

- Astoņgadīga meitenīte pienāk pie LU stenda un vaicā: "Vai tad jums nav arī kaut kas priekš jaunākiem bērniem?"

- Pārtis: "Vai mums obligāti jāaprecas, lai varētu dzīvot kopā LU kolonijās?"

- "Vai juristu testa iestājpārbaudījumā var būt jautājums par iešušanu vektorā ar ligāžu pali-dzību?"

- un daži arī pavisam tieši un vienkārši jautājumi, bez paskaidrojumiem: "Ko man darīt?", "Šis fufelis (domāts LU buklets) ir par velti?" u.c. (komentāri)

- Jaunietis interesējas par darba

morgā."

- Topošais 'enterists' izstādē ierodas kopā ar māmiņu. Māmiņa - nu tāda uz 120 kg, bet dēliņš tāds, kurš saules gaismu nav redzējis, maziņš 'hupiks', pār lūpu neko nevar pārspļaut. Māmiņa viņu nostumj malā un liek ciest klusu. Pati pa to laiku ievā informāciju, kāda pēc viņas domām ir nepieciešama topošajam studentam. (Labi, ka ir mātes, kas par mums tā rūpējas!)

- Tika apdraudēta Teoloģijas fakultāte, jo studēt gribošie to bieži pārdēvēja par tehnoloģijas fakultāti.

Un tā, lai mums būtu spars uz visiem šiem jautājumiem vēl trīs dienas atbildēt, ceturtdienas vakarā BTI rīkotajā pasākumā, pateicoties mūsu lieliskajai vadībai (īpašs paldies M.Leduskrastam), piedalījāmies arī mēs! Uu.. ku,

labi tur bija!

Visu četru dienu garumā ar lielu prieku un patriotisma jūtām aktīvi un jautri strādājām, līdz viss labais reiz apnika un svētdien stundu pirms beigām.. notika intensīva priekšspēle ar lidmašīnām starp Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Universitāti, Latvijas Lauksaimniecības universitāti un Ventspils Augstskolu. Jābilst, ka RTU izcēlās arī ar kāda profesora līdzdalību šajā papīru karā.

Pēcāk, izrādījām aktīvu iniciatīvu par šo skaisto mirkli turpināšanu "Alus arsenālā" kopā ar RTU kolēģiem kontaktu nodibināšanas un uzlabošanas nolūkā.

Secinājums ir viens: STRĀDĀT LU STENDĀ IR VĒRTS!

iespējām, beidzot ģeogrāfijas bakalaura studijas. Konsultants, pats ģeogrāfs būdams, laipni paskaidro par visādām darba iespējām un tad vēl arī atceras ".. aaa, un viens mūsējais arī strādā

Tulpes, sex un rokenrols

HIPIJS

8.martā VEF Kultūras pili LU EVF Studentu pašpārvaldes rīkotajā pasākumā "Tulpes, sex un rokenrols" varēja sastapt studentes Bārbijas no sešdesmitajiem gadiem un puišus hipjus no sešdesmitajiem - septiņdesmitajiem un citus, kas vēlējās kavēties tā laika krāsainajā, puķainajā bohēmā.

Pasākums tika atklāts ar viena no atbalstītājiem - sidra "Fizz" konkursu, kurā piedalījās gribētāju netrūka. Un tad jau arī pienāca laiks spēlēt grupām, pirmie (jo pavisam bija 3!!! grupas) uzstājās jaunā uzlēcošā zvaigzne - "Roots". Viņi spēlēja vecus, labus gabalus jaunās skaņās. "Roots" solists Māris bija vienkārši apburošs un sa-lauza daudzu meiteņu sirdis.

- Kad "Roots" savu uzstāšanos bija beiguši, ar savu priekšnesumu uzstājās EVF Studentu pašpārvaldes burvīgie jaunieši, par kuru neatvairāmību (apkārtējie acis nespēja atraut) bija parūpējušās "Kolonnas" frizierītes. Paldies viņām!

Uzstājās arī grupa "J.C. House" (Deniss no "Time after Time" & Co) un visus manāmi pārsteidza ar savu profesionālismu un labo, kvalitatīvo mūziku.

- Un tad uz skatuves kāpa visu gaidītais "Autobuss debesis". Nu tur tā

Vienkārši - tulpes, sex un ...

intertesanti ar viņiem sanāca!.. Bet neko, puiši uzdziedāja pēc savām spējām.

- Izslāpušajiem studentiem ar to vēl nepietika, pēc publikas karstās vēlmes uz skatuves atkal jau kāpa "Roots" un nenogurdināmi spēlēja gandrīz līdz rītam!

- Un tā, atceroties skaisto puķu epohu maz pamazām jaunieši izkļāda, lai no rīta atkal atgrieztos IKDIENĀ.

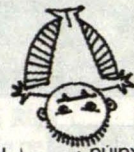
"ROOTS" solists Māris

SP priekšnesums

Lapu veidoja
Inese Saiva
LUSPavize@navigator.lv

P.S. Līdzī jāņem pose.

Māri vai zvani 65995668.
Šie interesanti tiek atzinoti pieteikties LUSP, Raiņa h. nr. 19, LUSP telpā, raskit centā. Sotikšanās no 9.40 līdz 9.55 skatīties pie LU Ķīmijas fakultātes. Vēl eso-
Si akcija notiks 22. martā plkst. 10.00 Rīgas pilsētas 1. silmniecas Donoru
klū, un tiem, kuri vēļ apsver šādu domu.
LU Studentu Padomes rīkoto asinsdonoru akciju, tiem, kuri ir izlozējuši nelielu informāciju par
Lies, lies palīdz tiem LU studentiem, kuri ir izlozējuši nelielu informāciju par

Asins donoriem

LUSP vārda - MĀRA

Laidņu ciņas Juridiskajā fakultātē

OSKARS DILĒVIČS

13. martā visiem Juridiskās fakultātes šaha gigantiem un, protams, arī amatieriem par prieku notika Juridiskās fakultātes kausa izcīņa šahā. Šāda veida turnīrs fakultātē notiek pirmo reizi, bet organizators Ivars Lukaševičs uzskata, ka turpmāk turnīrs notiks katru gadu un izvērtīsoties par vienu no Juridiskās fakultātes tradīcijām.

Pirmajai reizei pieteicās 24 dalībnieki, no kuriem 22 ieradās un, pulksteņiem tikšot, figūrām klauzot, starp saucieniem "šahs" un "mats" cīnijās par 64 laucīņu karaļa titulu. Šogad apbalvotās vietas ieguva: Vitālijs

Leščinskis ceturto, Konstantīns Vaivods trešo, Amis Ulmanis otro, un varēja notiesāt garšīgās veicināšanas balvas. Kausis tika pirmā kursa sestās grupas lielmeistaram Kristapam Kretainim. Uzvarētājs, nobaudījis šampanieti, atzina, ka reti kurās šaha sacensībās pāsniedz istu kausu, tādēļ bijis patīkami pārsteigts.

Visi dalībnieki bija apmierināti ar turnīra organizāciju, tādēļ atliek vien novēlēt Ivaram arī turpmāk rīkot tāda veida pasākumus! Starp citu, Ivars atklāja, ka aprīlī varēsīm sagaidīt arī zolītes turnīru, tā ka- trenēsimies un gaidīsim!..

Students kārtu eksāmenu vēsturē. Pāsniedzējs: - Ar kādām valstīm Padomju Savienība robežojas? Students: - Ar kādām grib, ar tādām robežojas...

Jaunais krievs izvelk zelta zivtiņu, tā lūdzas, lai to palaiž, izpildīs 3 vēlēšanās. Jaunais krievs domā, domā - Man neko nevajag, man viss ir. Aaaa.. izbeidz visus karus pasaulē. Zivtiņa: - Nevaru, saproti, tur ir cits jumts. Jaunais krievs: - Nu labi, tad padari manu sievu skaistāku. Zivtiņa: - Labi,

parādi fotogrāfiju. Jaunais krievs parāda ar. Zivtiņa: - Eeee, ko tu tur teici par to karu..

Reklāma: Es strādāju viesnīcā, un mums ir ļoti svarīgi, lai paglāgi būtu sniegbalti. Tāpēc mēs tos nevienam nedodam.

Pie kioska piebrauc melns mersis. No tā izkāpj resns vīrs treniņbiksēs un saka: Es esmu blendameds, 500 \$, un jums 24 h būs veseli zobī!..